

แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒

**MOTIVATION ENTRANCE TO STUDY IN HIGHER EDUCATION
OF THE HIGH SCHOOL STUDENTS BANGKOK
EDUCATIONAL AREA OFFICE 2**

นายมนตรี ธาดาชัยสินทวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๓

แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต ๒

มนตรา ธาดาชัยสินทวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๓

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**MOTIVATION ENTRANCE TO STUDY IN HIGHER EDUCATION
OF THE HIGH SCHOOL STUDENTS BANGKOK
EDUCATIONAL AREA OFFICE 2**

MONTRA TADACHAISINTAVEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for the Degree of
Master of Arts
(Educational Administration)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand

B.E. 2553

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาดุสิตราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(พระสุธีธรรมมานูตร, ผศ.ดร.)

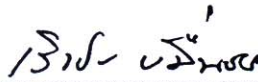
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร.)

กรรมการ

(ผศ.ดร.เร็กซ์ ห่มั่นชนะ)

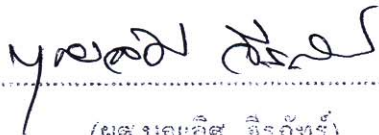
กรรมการ

(ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

กรรมการ

(พระมหาสาหัส จิตสาโร, ผศ.)

กรรมการ

(ผศ.บุญเลิศ จีรภัทร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

ประธานกรรมการ

พระมหาสาหัส จิตสาโร, ผศ.

กรรมการ

ผศ.บุญเลิศ จีรภัทร์

กรรมการ

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต ๒
- ชื่อผู้วิจัย** : มนตรา ธาดาชัยสินทวี
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : พระมหาสหัส จิตสาโร, ผศ. ป.ธ. ๓, พธ.บ.(ครุศาสตร์),
M.A.(Pub Admn), M.A.(Bud).
  - : ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ป.ธ. ๓, พธ.บ., M.Ed., Ph.D.
  - : ผศ.บุญเลิศ จีร์ภัทร์ วท.บ.(สถิติ) M.A.(พัฒนาการเศรษฐกิจ)
- วันที่สำเร็จการศึกษา** : ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต ๒” มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต ๒) เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามสถานภาพ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๓๐๒ คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว One-way ANOVA ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียน หากรายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนการศึกษา รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายในการให้การช่วยเหลือ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนมากขึ้น และการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ดังนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาน้อยและประกอบอาชีพที่ไม่ต้องใช้ความรู้ในระดับสูงตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษา เพื่อชี้แนะและส่งเสริมให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รัฐและ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของการศึกษา นำไปสู่ความเสมอภาค ในด้านสิทธิเสรีภาพทางการศึกษาเพิ่มขึ้นจากผลการวิจัย สรุปได้ว่า ไม่ปรากฏเหตุอะไรที่เป็นแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เป็นความรู้ใหม่ในการวิจัย

Thesis Title : Motivation Entrance to Study in Higher Education of the High School Students Bangkok Educational Area Office 2

Researcher : Montra Tadachaisintawee

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Supervisory Committee:

: Phramaha Sahas Thitasaro Pali IV, M.A. Public. Ad., M.A. Bud.St.

: Asst. Prof. Dr. Suddhipong Srivichai Pali IV, B.A. M.Ed., Ph.D.

: Asst. Boonlert Chirapatr B.Sc, M.A.

Date of Graduation : March 23, 2010

ABSTRACT

The research “Motivation Entrance to Study in Higher Education of the High School Students Bangkok Educational Area Office 2” Purpose. 1. To investigate the motivation to study higher education of high school students. Bangkok Educational Area Office 2. 2. To compare the motivation to study higher education of high school students. According to status. Data was collected from a sample of 302 high school students, people. The questionnaire is a tool for the study. Data analysis using the percentage (Frequency), mean (Mena), standard deviation (Standard Deviation) by testing the t-test analysis of variance by One-way ANOVA results were as follows.

The Research’s Results found that:

This study found a suggestion that Economic status of families is an important factor to determine the student's education. If the income of the parents is not sufficient to support education Government and related agencies should have a policy of providing assistance. To increase educational opportunities for more students. And the decision of the student. Correlated with educational level and occupation of parents. Therefore, PR should be the parents of low education levels and occupations that do not require knowledge of the high awareness of the importance and benefits of each. To guide and encourage children to study at higher. Government and relevant agencies should accelerate the release understanding the importance and value of education. Lead

to equality in the right to freedom of education increased from findings that show why something is not motivation to study higher education in the new knowledge and research.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต ๒” จะสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีนั้น เกิดจากความเมตตาของคณาจารย์และบุคคลหลายๆ ท่าน ในการนี้ผู้วิจัยขอประกาศเกียรติคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พระมหาสหัส ฐิตสาโร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเลิศ จิรภัทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านเหล่านี้ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ ชี้แนะแนวทาง เพื่อปรับปรุงแก้ไข เป็นกำลังใจและเอาใจใส่อย่างคิดตลอดมา และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสิน กาญจนวนิชย์กุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อินดา ศิริวรรณ และ ดร. ชวาล ศิริวัฒน์ ที่ให้การอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระสุธีธรรมมานุวัตร, ผศ.ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย พระครูปฏิบัติกิตติธำรง, ผศ.ดร. ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรืองชัย หมั่นชนะ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปุ่ หัวหน้าภาควิชาบริหาร การศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ ตลอดถึงเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง อีกทั้งให้ คำแนะนำ ชี้ทางออกบอกทางให้ได้แก้ไขด้วยดี จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จบลงอย่างสมบูรณ์

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดนี้แด่ คุณแม่ศรีเพ็ญ จิตุหะศรี ครู-อาจารย์ อันเป็นที่เคารพอย่างสูง ตลอดจนพี่น้องเพื่อนๆ ที่ช่วยเป็น กำลังใจ และผู้มีพระคุณทุกท่านในการศึกษาครั้งนี้อย่างยิ่งเสมอมา

มนตรา ธาดาชัยสินทวี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๔

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	๓
๒ แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนโดยจำแนกตามเพศ	๔๑
๓ แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนโดยจำแนกตามผลการเรียน	๔๒
๔ แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนโดยจำแนกตามสถานศึกษา	๔๒
๕ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองโดยจำแนกตามระดับการศึกษา	๔๓
๖ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองโดยจำแนกตามอาชีพ	๔๓
๗ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองโดยจำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว	๔๔
๘ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจ เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวมและรายด้าน	๔๕
๙ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจ เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวมและรายด้าน	๔๗
๑๐ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจ เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้าน	๔๘
๑๑ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาจำแนกตามเพศ	๔๙
๑๒ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามผล การเรียน	๕๐
๑๓ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม สถานศึกษา	๕๒
๑๔ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	๕๔
๑๕ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครอง	๕๕
๑๖ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม สถานภาพทางเศรษฐกิจ	๕๖

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- ๑ การจัดลำดับขั้นของความต้องการในทัศนะของ Maslow

๒๐

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	น
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๒
๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา	๒
๑.๔ นิยามคำศัพท์	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๒.๑ การอุดมศึกษาไทย	๕
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	๕
๒.๓ แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา	๓๐
๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๒
๒.๕ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๓๖
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการวิจัย	๓๗
๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	๓๗
๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๓๗
๓.๓ วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๓๕
๓.๔ การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๓๕
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๐

๓.๖	การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๐
๓.๗	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๐
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๑
๔.๑	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๑
๔.๒	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจ เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา	๔๕
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๖๐
๕.๑	สรุปผลการวิเคราะห์	๖๐
๕.๑.๑	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	๖๑
๕.๑.๒	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา	๖๑
๕.๒	อภิปรายผล	๖๓
๕.๓	ข้อเสนอแนะ	๖๔
บรรณานุกรม		๖๕
ภาคผนวก		๖๘
ภาคผนวก ก	แบบสอบถาม	๖๕
ภาคผนวก ข	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม	๗๕
ภาคผนวก ค	หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๗๕
ภาคผนวก ง	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	๘๓
ประวัติผู้วิจัย		๘๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นเสมือนแหล่งความรู้ที่จะเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ บุคคลทั่วไปจึงให้ความสำคัญแก่การศึกษา โดยมีแนวคิดที่ว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่า ดังนั้นบุคคลทั่วไปจึงพยายามที่จะศึกษาให้ถึงระดับสูงที่สุดคือ ระดับอุดมศึกษา จนมีคำกล่าวที่ว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่นิยมคนที่มีปริญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาที่มุ่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาการเฉพาะทางให้มีความชำนาญยิ่งขึ้น มุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ ซึ่งปัจจุบันการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานั้น ได้มีผู้นิยมเข้าศึกษาต่อกันมาก เนื่องจากระบบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานในประเทศไทยได้ขยายตัวมากขึ้น^๑

ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ค่านิยมในปริญญา การได้รับปริญญาชั้นสูงจะมีประโยชน์ในการทำงาน ลักษณะการทำงานหลายอย่างในประเทศไทยขึ้นอยู่กับปริญญา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ความสามารถเพียงอย่างเดียว คนที่มีปริญญาสูงเท่านั้นที่จะสามารถเลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่สูง ๆ บางตำแหน่งได้ นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่น ๆ อีก เช่น เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าแล้วยังหางานทำไม่ได้จึงเรียนต่อระดับอุดมศึกษาเพื่อชะลอการว่างงาน นอกจากนี้การเรียนระดับอุดมศึกษาเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งเปิดสอนภาคพิเศษหรือภาคสมทบที่จัดเรียนนอกเวลาทำการปกติของสถาบันการศึกษา จึงมีผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้บางคนยังเห็นว่าการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่งในสังคมปัจจุบันเป็นเรื่องของนักศึกษาที่พยายามจะพัฒนาตัวเอง เพราะปัจจุบันมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้มีการแข่งขันค่อนข้างสูง การได้พัฒนาตัวเองก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถนำไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานได้ในอนาคต ซึ่งการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษานั้นแต่ละคนอาจมีเหตุผล มีแรงจูงใจแตกต่างกันไป เช่น ต้องการได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น เพื่อนำไป

---

^๑ วันวิสาข์ แก้วสมบุญ, บทความวิชาการ เรื่อง เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๐, หน้า ๒.

พัฒนางานในหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้า ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพื่อนำไปประกอบการแสวงหาความก้าวหน้าและความมั่นคงในชีวิต บางคนอาจมีความมุ่งหวังเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และความมีชื่อเสียงเกียรติยศ นอกจากนี้เหตุจูงใจในการศึกษาต่อของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และ โอกาส ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าหาผลทางเศรษฐกิจ เช่น เรียนในสาขาวิชาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนักและที่สำคัญต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วย บางครั้งการเลือกเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา มักขึ้นอยู่กับค่านิยมของผู้ปกครอง เนื่องจากมีความเห็นว่าการเรียนในระดับอุดมศึกษานั้นจะทำให้บุตรหลานมีโอกาสได้งานดี ๆ ทำ มีเงินเดือนสูง เป็นเจ้าคนนายคนเป็นที่เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูล ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดีก็จะพยายามส่งบุตรหลานให้ได้เรียนจนถึงระดับสูงสุด อาจเรียนจนถึงระดับปริญญาโท ปริญญาเอก เท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2
๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าของโรงเรียนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ จำนวน ๕ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) โรงเรียนพระฤทัยดอนเมืองและโรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ศึกษา จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) ทั้งหมดในปี ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๒๒๕ คน

โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane แล้วนำมาเทียบสัดส่วนกับจำนวนประชากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ จำนวน ๕ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนสีกัน (วัฒนา

นนท์อุปถัมภ์) โรงเรียนพระหฤทัยคอนเมือง และโรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ศึกษา จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) ซึ่งปรากฏในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ข้อมูล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑. โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง	๔๔๔	๑๐๕
๒. โรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา	๒๓๑	๕๓
๓. โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)	๓๐๓	๗๕
๔. โรงเรียนพระหฤทัยคอนเมือง	๑๓๕	๓๓
๕. โรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ศึกษา	๑๑๒	๒๘
รวม	๑๒๒๕	๓๐๒

๑.๔ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

แรงจูงใจ หมายถึง วิธีการ กระบวนการ หรือสิ่งเร้าที่บุคคลได้ตัดสินใจแสดงพฤติกรรมหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของตน

แรงจูงใจในการศึกษาต่อ หมายถึง วิธีการ กระบวนการ หรือสิ่งเร้าที่ชักนำให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ

๑. **ด้านเหตุผลส่วนตัว** หมายถึง สิ่งเร้าที่นำมาใช้ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ซึ่งได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถและความรู้เดิม

๒. **ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น** หมายถึง การมาเรียนเพราะได้รับแรงกระตุ้นหรือได้รับการสนับสนุน และคำแนะนำในการเลือกศึกษาต่อจากบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ บิดามารดา ญาติพี่น้อง ครู เพื่อน และผู้ที่นักเรียนศรัทธา

๓. **ด้านการประกอบอาชีพ** หมายถึง การมาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ และสร้างอาชีพอิสระหรือนำไปเป็นอาชีพรอง

การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง

ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี

การศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึง การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในการดำเนินการแนะแนว และใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

๒. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานต่าง ๆ ในการวางแผนรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสังคมต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อปลาย เขตตอนเมืองกรุงเทพมหานคร ดังนี้

๒.๑ การอุดมศึกษาไทย

๒.๑.๑ ลักษณะของการศึกษาในประเทศไทย

๒.๑.๒ การปฏิรูปการศึกษาของไทยในอดีต

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

๒.๒.๑ ความหมายของแรงจูงใจ

๒.๒.๒ ประเภทของแรงจูงใจ

๒.๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

๒.๓ แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ การอุดมศึกษาไทย

จากการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และนโยบายของรัฐบาลกำหนดให้ขยายการศึกษาพื้นฐานเป็น ๑๒ ปี ผลที่ตามมาอย่างแน่นอนก็คือ นักเรียนที่จบชั้นม. ๖ จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากกว่ากำลังของมหาวิทยาลัยต่างๆ จะรับไว้ได้ ซึ่งจะทำให้เกิดวิกฤติอุดมศึกษาไทยที่หนักขึ้นกว่าเดิมไม่ต่างจากวิกฤติ เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นระลอกแล้ว ระลอกเล่ากระหน่ำซ้ำเติมค่าเงินบาทและตลาดหุ้นไทยอยู่ทุกวันนี้ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้า สถาบันอุดมศึกษากับจำนวนที่นั่งที่สามารถรับเข้าได้ในแต่ละปี จะเห็นได้ว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ อัตราส่วนผู้ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเทียบกับประชากรกลุ่มอายุของประเทศไทยยังนับว่าต่ำมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ จากรายงานของ IMD ในหนังสือ World Competitiveness Yearbook ๑๙๙๘ พบว่าอัตราส่วนประชากรอายุระหว่าง ๒๐-๒๔ ปี ที่ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยมีเพียงร้อยละ ๑๘.๗ ในขณะที่ประเทศพัฒนาแล้ว อันดับหนึ่งของโลกคือแคนาดา จัดได้ถึงร้อยละ ๑๐๒.๕ สหรัฐอเมริกาจัดได้ร้อยละ ๘๐.๖ ส่วนประเทศในเอเชียด้วยกันนั้น

เกาหลีจัดได้ร้อยละ ๔๘.๒ สิงคโปร์ร้อยละ ๓๘.๔ และญี่ปุ่นร้อยละ ๓๐.๔ ซึ่งหมายถึงประเทศไทย จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้น้อยกว่าประเทศอื่น ๆ

๒.๑.๑ ลักษณะของการศึกษาในประเทศไทย

โลกในอนาคตและสังคมไทยจะเปลี่ยนแปลงในอัตราที่รวดเร็ว และเร็วมากเมื่อเปรียบเทียบกับชีวิตในแต่ละวัย การเรียนรู้ของคนแต่ละคน ของครอบครัว และการเรียนรู้ของสังคม จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้น การระดมกำลังจากทุกส่วนของสังคมเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เพื่อยกระดับสติปัญญาทักษะ คุณภาพชีวิตสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ขยายโอกาสเรียนรู้ให้กว้างขวาง ที่มีการจัดการที่มีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคนไทย และสังคมไทย ให้ดีและเก่ง มุ่งมองเชิงรุกคู่อนาคตสามารถแข่งขันและร่วมมืออีกทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อโลก มีสันติกับเพื่อนร่วมชาติ ร่วมโลกและมีสันติกับธรรมชาติ ตามนัยนี้ คนไทยและสังคมจะก้าวมันทันโลก^๑

ปัจจุบันสำนักคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้หยิบประเด็นของการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลาง หรือเป็นแกนกลางของการพัฒนาทั้งหลาย เพราะที่จริงแล้ว การศึกษาและการพัฒนาคน คือ กุญแจแม่ (Master Key) ที่จะเปิดประตูไปสู่การพัฒนาทั้งหลาย^๒

จากช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ๒๐ ปี เป็นที่ปรากฏว่า สภาพมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยในแต่ละระดับยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาขึ้นดังนี้^๓

๑. การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา
๒. การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
๔. การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งแนวความคิด และวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้สถานศึกษามีศักยภาพเพียงพอต่อการ

^๑ สิบปนนท์ เกตุทัต, “การปฏิรูปการศึกษา : ครูผู้บริหารการศึกษาและโลกาภิวัตน์” วารสารข้าราชการครู, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑๖ (กุมภาพันธ์ – มีนาคม ๒๕๔๐) : ๒-๑๑

^๒ วิชัย ต้นศิริ, แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์, วารสารข้าราชการครู ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑๖ (กุมภาพันธ์ – มีนาคม ๒๕๔๐) : ๑๒-๑๕

^๓ กระทรวงศึกษาธิการ, “การดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ” กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๕

ยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้น จึงกำหนดกระบวนการในการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาไว้ ๖ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การจัดตั้งกรรมการโรงเรียน
๒. การประเมินความต้องการในการพัฒนา
๓. การสร้างแผนปรับปรุงโรงเรียน
๔. การปฏิบัติตามแผน และทำให้เกิดผลจริง
๕. การรายงานความก้าวหน้าต่อประชาชน
๖. การประเมินและปรับปรุงแผน ให้เป็นแผนต่อเนื่อง

๒.๑.๒ การปฏิรูปการศึกษาของไทยในอดีต

การปฏิรูปการศึกษาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงวางรากฐานการศึกษาของไทยแบบใหม่ โดยได้ปฏิรูปจากการเรียนการสอนในวัด ในวัง ในครัวเรือน มาเป็นการศึกษาในรูปโรงเรียน เพื่อให้ชาวไทย ได้รับการศึกษากว้างขวางยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สืบเนื่องมาจากปัจจัยสำคัญดังนี้^๔

๑) ปัจจัยทางด้านการคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก นับแต่วาสโก ดา กามา (Vasco Da Gama) เดินทางมาถึงกาลิกัต (Calicut) ในอินเดีย เมื่อ พ.ศ. ๒๐๕๑ ก็นับได้ว่าเป็นการเริ่มยุคของการที่ชาวยุโรปติดต่อกับชาวทะเล จากนั้นได้มีชาวยุโรปชาติอื่นๆ เดินทางมาด้วย พวกที่มานี้ อาจมาในรูปแบบต่างๆ กับ เช่น เป็นพ่อค้า หมอสอนศาสนา (Missionary) นักผจญภัย เป็นต้น พวกนี้เมื่อมีโอกาสก็เข้ามายึดครองดินแดนต่างๆ ด้วย แต่การยึดครองดินแดนในระยะแรกมักจะใช้เป็นศูนย์กลางในการควบคุมเส้นทางการค้าหรือแหล่งของสินค้า

เมื่อการปฏิวัติอุตสาหกรรมเกิดขึ้นในยุโรป โดยเริ่มที่อังกฤษเมื่อต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๔ และพอถึงขั้นเจริญพอสมควร ความจำเป็นในการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบ และแหล่งขายผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่ผลิตมีมากขึ้น อาณานิคมซึ่งเป็นแหล่งสนองความต้องการดังกล่าว ทั้งสองประการ จึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้น ยุคที่เรียกว่า “ยุคจักรวรรดินิยม” หรือยุคล่าอาณานิคมอย่างจริงจังจึงเริ่มขึ้น

^๔ วุฒิชัย มูลศิลป์, การปฏิรูปการศึกษาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๐) หน้า ๖

๒) ปัจจัยทางด้านสติปัญญาและความคิดตามแบบตะวันตก ชาวยุโรปที่เป็นพ่อค้านักผจญภัย และหมอสอนศาสนาที่เข้ามาเมืองไทย นอกจากมาเพื่อวัตถุประสงค์ของเขาแล้ว ยังได้เผยแพร่ความคิดแบบของเขาด้วย จึงทำให้มีผลกระทบและเกิดการเปลี่ยนแปลงบางอย่างขึ้นในเมืองไทย ดังที่เคยปรากฏมาแล้วในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช หมอสอนศาสนาชาวอเมริกันซึ่งเริ่มเข้ามาในเมืองไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๑ สมัยรัชกาลที่ ๕

๑) ปัจจัยทางด้านที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีประสบการณ์จากต่างประเทศ ปัจจัยในด้านนี้เป็นผลจากเสด็จประพาสต่างประเทศของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว การเสด็จประพาสต่างประเทศของพระองค์ทั้งในเอเชียและยุโรปมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายๆ ด้านในประเทศ และอีกด้านหนึ่งที่สำคัญมาก คือ ทุกครั้งที่เสด็จกลับจะมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีของการศึกษาเสมอ

๔) ปัจจัยทางการเลิกทาส ทาสของไทยมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย แต่ทาสของไทยไม่ถูกทารุณกรรมเหมือนทาสต่างประเทศ ดังที่มองเซนฮอร์ปาลเลกัวซ็กล่าวไว้ว่า “โดยปกติแล้วทาสได้รับการเลี้ยงดูด้วยมนุษยธรรม และชะตาชีวิตของพวกเขาที่จะเทียบได้กับคนรับใช้ในยุโรป” ลาดูเบนต์ อัครราชทูตของพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ ที่มายังราชสำนักของสมเด็จพระนารายณ์ยังได้รายงานไว้อย่างน่าสนใจว่า “คนสยามนั้นยอมขายความเป็นไทยของตน เพื่อที่จะบริโภคนผลไม้ชนิดหนึ่ง ซึ่งเขาเรียกกันว่าทุเรียน”

แม้ทาสในเมืองไทยอาจจะมีสภาพความเป็นอยู่ที่จัดว่าดีสักเพียงใดก็ตาม แต่การมีทาสในบ้านเมืองก็เสมือนมีโรคภัยประจำตัว และเป็นการถ่วงความเจริญของบ้านเมืองพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักถึงความสำคัญในการที่จะเลิกทาสได้เป็นอย่างดี ดังนั้นพระองค์จึงทรงนำเรื่องนี้เข้าที่ประชุมปรึกษาราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๑๗ และด้วยพระปรีชาญาณอันสุขุมยิ่งของพระองค์ การเลิกทาสจึงสำเร็จได้ด้วยความเรียบร้อยเป็นธรรมกับทุกฝ่ายในเวลาต่อมาโดยไม่มีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นเหตุการณ์ไกลไปยิ่งกว่าการเลิกทาสแต่เพียงอย่างเดียว เพราะได้ทรงมีพระราชดำริถึงเครื่องมือที่ทาสนำไปใช้ในการยังชีพ และเพื่อจะได้ไม่หวนกลับมาเป็นทาสอีก เครื่องมือนั้นก็คือ การศึกษา เพราะการศึกษาจะทำให้ทาสซึ่งเป็นไท ยืนหยัดบนลำแข้งของตนเองได้ การศึกษาจะทำให้ทาสมีเครื่องมือประกอบอาชีพโดยเฉพาะในระบายนั้น คนรู้หนังสือยังมีจำนวนน้อยมาก ทางรัฐก็มีความต้องการเสมียนมาก ดังนั้น ทาสที่เป็นไทเมื่อรู้หนังสือจึงยอมเป็นที่ปรารถนาของทางรัฐบาล

๕) ปัจจัยทางด้านความต้องการของบุคคลเข้ารับราชการ ดังได้กล่าวมาแล้วว่าในสมัยรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ เป็นสมัยของการปฏิรูปประเทศ ทางราชการมีความต้องการบุคคลที่มีความรู้ที่ได้เล่าเรียนมาเป็นอย่างสูง เพราะหน่วยงานได้ขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะรัชกาลที่ ๕ เพราะฉะนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงตั้งโรงเรียนขึ้นเพื่อผลิตคนมารับราชการและนอกจากโรงเรียนธรรมดาแล้ว ยังมีโรงเรียนเฉพาะอย่างเกิดขึ้นมากด้วย เช่น โรงเรียนแผนที่ โรงเรียนเกษตรกรรม โรงเรียนกฎหมาย เป็นต้น โรงเรียนเฉพาะอย่างเหล่านี้ที่ตั้งขึ้นก็เพื่อจะผลิตคนของตัวเองประการหนึ่ง และเนื่องจากโรงเรียนของการศึกษาธิการผลิตคนให้ไม่ทันประการหนึ่ง

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

๒.๒.๑ ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจ คือพลังผลักดันให้คนมีพฤติกรรม และยังกำหนดทิศทางและเป้าหมายของพฤติกรรมนั้นด้วย คนที่มีแรงจูงใจสูง จะใช้ความพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละ แต่คนที่มีแรงจูงใจต่ำ จะไม่แสดงพฤติกรรม หรือไม่ก็ล้มเลิก การกระทำ ก่อนบรรลุเป้าหมาย

ความหมายของแรงจูงใจ และการจูงใจ (Definition of Motive and Motivation)

แรงจูงใจ ได้มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ดังนี้

ความหมายโดยรูปศัพท์นั้น ต้องอาศัยจากความหมายของสามัญชนโดยทั่วไปที่เข้าใจกันได้ในสังคมจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้ให้ความหมายเอาไว้ว่า

“แรง” นั้น เป็นคำนาม แปลว่า “อิทธิพลภายนอกใดๆ ที่เปลี่ยนแปลง หรือพยายามทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานะอยู่หนึ่ง หรือสถานการณ์เคลื่อนที่ของวัตถุด้วยอัตราเร็วสม่ำเสมอในแนวเส้นตรง ส่วน “จูงใจ” นั้นเป็นคำกริยา แปลว่า “ชักนำหรือเกลี้ยกล่อมเพื่อให้เห็นคล้อยตาม”^๕

^๕ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทนามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๒), หน้า ๑๒๐.

“แรงจูงใจ” หมายถึง อิทธิพลภายนอกที่ชักนำหรือเกื้อหนุนเพื่อให้เห็นคล้อยตามพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง หรือพยายามทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานะ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง^๖

แรงจูงใจ ตามพจนานุกรมการจัดการ (Dictionary of Management) ของทอส และคาร์โรลล์ (Tois and Carroll ๑๙๘๒ : ๓๘๗) หมายถึง แรงขับของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นในการทำงาน หรือการกระทำที่บุคคลจะทำงานให้สำเร็จ โดยได้รับอิทธิพลจากการกระทำของคนอื่นที่กำหนดแนวทางเฉพาะใช้ในการบริหารโดยผู้บริหารจะจูงใจพนักงานทำงานให้องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ^๗

กูด^๘ ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง กระบวนการเร้า และสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ

เอนกกุล กริแสง^๙ ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมและการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งทำให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างเดียวกันไม่เหมือนกัน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน^{๑๐} กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพล เป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม

อารี พันธุ์^{๑๑} ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า หมายถึง ภาวะใดๆก็ตามที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

^๖ สุชนิตย์ จันทร์ตรี, “แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทระบบพิเศษ ของนิสิตศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๔, หน้า ๖.

^๗ ทอส และ คาร์โรลล์. Tois and Carroll, **Dictionary of Management**, ๑๙๘๒, หน้า ๓๘๗ .

^๘ Good, C. V. (๑๙๗๓), **Dictionary of Education.**, New York : McGraw-Hill, p ๕๖๓

^๙ เอนกกุล กริแสง, **จิตวิทยาทั่วไป “General psychology”**, พิษณุโลก : แผนกเอกสารและการพิมพ์ โครงการตำราวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, ๒๕๑๕

^{๑๐} ดวงเดือน พันธุมนาวิน, **พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม ๒ จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา**, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช), ๒๕๒๔. หน้า ๑๘

^{๑๑} อารี พันธุ์, **จิตวิทยามนุษย์เชิงธุรกิจ**, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์จำกัด), ๒๕๔๒, หน้า ๑๗๕.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์^{๑๒} ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า หมายถึง สิ่งโน้มน้าวหรือสิ่งชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัย หรือสิ่งที่เป็นเหตุชักนำหรือโน้มน้าวให้บุคคลตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของคน

จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจ คือ แรงผลักดัน แรงกระตุ้น ที่เกิดจากความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นที่องค์การจัดให้ ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยแห่งความต้องการพื้นฐานได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน ความเจริญเติบโตในการทำงาน ปัจจัยสุขอนามัยนโยบายและการบริหารงานขององค์การ ค่าจ้างเงินเดือนที่ได้รับ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สภาพการทำงานความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความมั่นคงในการทำงาน เมื่อวิเคราะห์ดูแล้วก็จะพบว่า แรงจูงใจเหล่านี้เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาพื้นฐานส่วนลึกของจิตใจภายใน (Subconscious) ซึ่งตามจิตศาสตร์นั้นถือได้ว่าเป็นสภาวะจิตใจที่ไม่อยู่ในความควบคุมของเรา เป็นที่รวมความคิดเพื่อการแสดงออกโดยเราไม่รู้ตัวหรือที่เรียกว่า จิตใต้สำนึกนั่นเอง ซึ่งจิตใต้สำนึกนี้บุคคลย่อมมีแรงจูงใจแฝงฤทธิ์ด้วยกันทุกคน

จากความหมายนี้จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

(๑) เป็นกลไกที่ไปกระตุ้นพลังของร่างกายให้เกิดการกระทำ และ

(๒) เป็นแรงบังคับให้กับพลังของร่างกายที่จะกระทำอย่างมีทิศทาง

ที่มาของแรงจูงใจ

แรงจูงใจมีที่มาจากหลายสาเหตุด้วยกันเช่น อาจจะเนื่องมาจากความต้องการหรือแรงขับหรือสิ่งเร้า หรืออาจเนื่องมาจากการคาดหวังหรือจากการเก็บกดซึ่งบางทีเจ้าตัวก็ไม่รู้ตัว จะเห็นได้ว่าการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนเนื่องจากพฤติกรรมมนุษย์มีความซับซ้อนแรงจูงใจอย่างเดียวกันอาจทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต่างกัน แรงจูงใจต่างกันอาจเกิดพฤติกรรมที่เหมือนกันก็ได้ดังนั้นจะกล่าวถึงที่มาของแรงจูงใจที่สำคัญพอสังเขปดังนี้

ความต้องการ (Need)

เป็นสภาพที่บุคคลขาดสมดุลทำให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อสร้างสมดุลให้ตัวเอง เช่น เมื่อรู้สึกเหนื่อยล้าก็จะนอนหรือนั่งพัก ความต้องการมีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมเป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ นักจิตวิทยาแต่ละ

^{๑๒}สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่, กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๔, หน้า ๑๕๖.

ท่านอธิบายเรื่องความต้องการในรูปแบบต่างๆกันซึ่งสามารถแบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้เป็น ๒ ประเภททำให้เกิดแรงจูงใจ

๑. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical Motivation)

เป็นความต้องการเกี่ยวกับอาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครอง ความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด แรงจูงใจนี้จะมีสูงมากในวัยเด็ก ตอนต้นและวัยผู้ใหญ่ตอนปลายเนื่องจากเกิดความเสื่อมของร่างกาย

๒. แรงจูงใจทางด้านสังคม (Social Motivation)

แรงจูงใจด้านนี้สลับซับซ้อนมากเป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกันกับครอบครัว เพื่อนฝูงในโรงเรียน เพื่อนร่วมงาน เป็นความต้องการส่วนบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมซึ่งในบางวัฒนธรรมหรือบางสังคมจะมีอิทธิพลที่เข้มแข็งและเหนียวแน่นมาก

ความแตกต่างของแรงจูงใจด้านสังคมและแรงจูงใจด้านร่างกาย คือแรงจูงใจด้านสังคม เกิดจากพฤติกรรมที่เขาแสดงออกด้วยความต้องการของตนเองมากกว่า ผลตอบแทนจากวัตถุและสิ่งของ

แรงขับ (Drives)

เป็นแรงผลักดันที่เกิดจากความต้องการทางกายและสิ่งเร้าจากภายในตัวบุคคล ความต้องการและแรงขับมักเกิดควบคู่กัน เมื่อเกิดความต้องการแล้วความต้องการนั้นไปผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่เรียกว่าเป็นแรงขับ เช่น ในการประชุมหนึ่งผู้เข้าประชุมทั้งหัว ทั้งหน้อย แทนที่การประชุมจะราบรื่นก็อาจจะเกิดการขัดแย้งหรือเพราะว่าทุกคนหัวก็รีบสรุปการประชุมซึ่งอาจจะทำให้ขาดการไตร่ตรองที่ดีก็ได้

สิ่งล่อใจ (Incentives)

เป็นสิ่งชักนำบุคคลให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ถือเป็นแรงจูงใจภายนอก เช่น ต้องการให้พนักงานมาทำงานสม่ำเสมอก็ใช้วิธียกย่องพนักงานที่ไม่ขาดงาน โดยจัดสรรรางวัลในการคัดเลือกพนักงานที่ไม่ขาดงานหรือมอบโล่ให้แก่ฝ่ายที่ทำงานดีประจำปี สิ่งล่อใจอาจเป็นวัตถุ เป็นสัญลักษณ์ หรือคำพูดที่ทำให้บุคคลพึงพอใจ

การตื่นตัว (Arousal)

เป็นภาวะที่บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม สมองพร้อมที่จะคิด กล้ามเนื้อพร้อมจะเคลื่อนไหว นักกีฬาที่อุ่นเครื่องเสร็จพร้อมที่จะแข่งขันหรือเล่นกีฬา องค์กรที่มีบุคลากรที่มีความตื่นตัวก็ย่อมส่งผลให้ทำงานดี การศึกษาธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์มีความตื่นตัว ๓ ระดับคือ

๑. การตื่นตัวระดับสูงจะตื่นตัวมากไปจนกลายเป็นตื่นตกใจหรือตื่นตื่นเกินไปขาดสมาธิ

๒. การตื่นตัวระดับกลางคือระดับตื่นตัวที่ดีที่สุด

๓. การตื่นตัวระดับต่ำมักจะทำให้ทำงานเฉื่อยชา งานเสร็จช้า

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ทำให้บุคคลตื่นตัวมีทั้งสิ่งเร้าภายนอกและภายใน ได้แก่ ลักษณะส่วนตัวของบุคคลแต่ละคนที่มีต่างกันทั้งบุคลิกภาพ นิสัยและระบบสรีระของผู้นั้น

การคาดหวัง (Expectancy)

เป็นการตั้งความปรารถนาที่จะเกิดขึ้นของบุคคลในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น พนักงานคาดหวังว่าเขาจะได้โบนัสประมาณ ๔-๕ เท่าของเงินเดือนในปีนี้ การคาดหวังทำให้พนักงานมีชีวิตชีวาซึ่งบางคนอาจสมหวัง บางคนอาจผิดหวังก็ได้ สิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่คาดหวังมักไม่ตรงกันเสมอไป ถ้าสิ่งที่เกิดขึ้นห่างกับสิ่งที่คาดหวังมากก็อาจจะทำให้พนักงานคับข้องใจในการทำงาน การคาดหวังก่อให้เกิดแรงผลักดันหรือเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรม ถ้าองค์การกระตุ้นให้พนักงานยกระดับผลงานตนเองได้และพิจารณาผลตอบแทนที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่พนักงานคาดหวังว่าควรจะได้ก็จะประโยชน์ทั้งองค์การและพนักงาน

การตั้งเป้าหมาย (Goal Setting)

เป็นการกำหนดทิศทางและจุดมุ่งหมายปลายทางของการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของบุคคลจัดเป็นแรงจูงใจจากภายในของบุคคลผู้หนึ่งในการทำงาน ธุรกิจที่มุ่งเพิ่มปริมาณและคุณภาพควรมีการตั้งเป้าหมายในการทำงานเพราะจะส่งผลให้การทำงานมีแผนในการดำเนินการเหมือนเรือที่มีหางเสือ เพราะมีเป้าหมายชัดเจน

ที่กล่าวถึงที่มาของแรงจูงใจจะเห็นว่าค่อนข้างยากที่จะอธิบายแต่ละเรื่องแยกจากกัน เพราะทุกเรื่องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทุกข้อ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์^{๑๑} ได้แบ่งรูปแบบของแรงจูงใจเป็น ๕ ประเภทดังนี้

๑. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรม ที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of Excellence) ที่ตนตั้งไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัล แต่ทำเพื่อจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

^{๑๑} รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, จิตวิทยาการศึกษา, หน้า ๒๓๐.

- ๑.๑ มุ่งหาความสำเร็จ (Hope of Success) และกลัวความล้มเหลว (Fear of Failure)
- ๑.๒ มีความทะเยอทะยานสูง
- ๑.๓ ตั้งเป้าหมายสูง
- ๑.๔ มีความรับผิดชอบในการทำงานดี
- ๑.๕ มีความอดทนในการทำงาน
- ๑.๖ รู้ความสามารถที่แท้จริงของตนเอง
- ๑.๗ เป็นผู้ที่ทำงานอย่างมีการวางแผน
- ๑.๘ เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

๒. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative Motive) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ มักจะเป็นผู้ที่โอบอ้อมอารี เป็นที่รักของเพื่อน มีลักษณะเห็นใจผู้อื่น ซึ่งเมื่อศึกษาจากสภาพครอบครัวแล้วผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธมักจะเป็น ครอบครัวที่อบอุ่น บรรยากาศในบ้านปราศจากการแข่งขัน พ่อแม่ไม่มีลักษณะข่มขู่ พี่น้องมีความรักสามัคคีกันดี ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธจะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- ๒.๑ เมื่อทำสิ่งใด เป้าหมายก็เพื่อได้รับการยอมรับจากกลุ่ม
- ๒.๒ ไม่มีความทะเยอทะยาน มีความเกรงใจสูง ไม่กล้าแสดงออก
- ๒.๓ ตั้งเป้าหมายต่ำ
- ๒.๔ หลีกเลี่ยงการโต้แย้งมักจะคล้อยตามผู้อื่น

๓. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) สำหรับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจนั้น พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจแบบนี้ส่วนมาก มักจะพัฒนามาจาก ความรู้สึกที่ตนเอง "ขาด" ในบางสิ่งบางอย่างที่ต้องการ อาจจะเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ทำให้เกิดมีความรู้สึกเป็น "ปมด้วย" เมื่อมีปมด้วย จึงพยายามสร้าง "ปมเด่น" ขึ้นมาเพื่อชดเชยกับสิ่งที่ตนเองขาด ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจจะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- ๒.๑ ชอบมีอำนาจเหนือผู้อื่น ซึ่งบางครั้งอาจจะออกมาในลักษณะการก้าวร้าว
- ๒.๒ มักจะต่อต้านสังคม
- ๒.๓ แสวงหาชื่อเสียง
- ๒.๔ ชอบเสี่ยง ทั้งในด้านของการทำงาน ร่างกาย และอุปสรรคต่าง ๆ
- ๒.๕ ชอบเป็นผู้นำ

๔. แรงจูงใจใฝ่ก้าวร้าว (Aggression Motive) ผู้ที่มีลักษณะแรงจูงใจแบบนี้มักเป็นผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมากเกินไป บางครั้งพ่อแม่อาจจะใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรงเกินไป

ดังนั้นเด็กจึงหาทางระบายออกกับผู้อื่น หรืออาจจะเนื่องมาจากการเลียนแบบบุคคลหรือจากสื่อต่าง ๆ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่ก้าวหน้า จะมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

๔.๑ ถือความคิดเห็นหรือความสำคัญของตนเป็นใหญ่

๔.๒ ชอบทำร้ายผู้อื่น ทั้งการทำร้ายด้วยกายหรือวาจา

๕. แรงจูงใจใฝ่พึ่งพา (Dependency Motive) สาเหตุ ของการมีแรงจูงใจแบบนี้ก็เพราะการเลี้ยงดูที่พ่อแม่ทะนุถนอมมากเกินไป ไม่เปิดโอกาสให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเอง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่พึ่งพา จะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๕.๑ ไม่มั่นใจในตนเอง

๕.๒ ไม่กล้าตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง มักจะลังเล

๕.๓ ไม่กล้าเสี่ยง

๕.๔ ต้องการความช่วยเหลือและกำลังใจจากผู้อื่น

ชนิดา เพชรทองคำ^{๑๔} กล่าวว่าแรงจูงใจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ

แรง จูงใจของมนุษย์มีมากมายหลายอย่าง เราถูกจูงใจให้มีการกระทำหรือพฤติกรรมหลายรูปแบบ เพื่อหาน้ำ และอาหารมาดื่มกิน สนองความต้องการทางกาย แต่ยังมีความต้องการมากกว่านั้น เช่น ต้องการความสำเร็จ ต้องการเงิน คำชมเชย อำนาจ และในฐานะที่เป็นสัตว์สังคม คนยังต้องการมีอารมณ์ผูกพันและอยู่รวมกลุ่มกับผู้อื่น แรงจูงใจจึงเกิดขึ้น ได้จากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

๑. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motives)

แรงจูงใจภายในเป็นสิ่งที่ผลักดันจากภายในตัวบุคคล ซึ่งอาจจะเป็นเจตคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ สิ่งต่างๆ ดังกล่าวมาเหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมค่อนข้างถาวร เช่น คนงานที่เห็นคุณค่าของงาน มองว่าองค์การคือสถานที่ให้ชีวิตแก่เขาและครอบครัว เขาก็จะจงรักภักดีต่อองค์การ กระทำการต่างๆ ในองค์การเจริญก้าวหน้า หรือในกรณีที่บ้านเมืองประสบปัญหาเศรษฐกิจ ในช่วงเวลาของเศรษฐกิจขาลง องค์การจำนวนมากอยู่ในภาวะขาดทุน ไม่มีเงินจ่ายค่าตอบแทน แต่ด้วยความผูกพัน เห็นใจกันและกัน ทั้งเจ้าของกิจการ และพนักงานต่างร่วมกันค้าขายอาหารเล็กๆ น้อยๆ ทั้งประเภทแซนวิช ก๋วยเตี๋ยว ฯลฯ เพียงเพื่อให้มีรายได้ประทังกันไป ทั้งผู้บริหารและลูกน้อง และในภาวะดังกล่าวนี้

^{๑๔} ชนิดา เพชรทองคำ, “การวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, หน้า ๘

จะเห็นว่า พนักงานหลายราย ที่ไม่ทิ้งเจ้านาย ทั้งเต็มใจไปทำงานวันหยุดโดยไม่มีค่าตอบแทน ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นไปโดยเนื่องจากความรู้สึก หรือเจตคติที่ดีต่อเจ้าของกิจการ หรือด้วยความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกคนหนึ่งขององค์กร มิใช่เพราะเกรงจะถูกไล่ออกหรือไม่มีที่ไป ก็กล่าวได้ว่า เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน

๒. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motives)

แรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งที่ผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม อาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศ ชื่อเสียง คำชม การได้รับการยอมรับยกย่อง ฯลฯ แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวรต่อพฤติกรรม บุคคลจะแสดงพฤติกรรม เพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าว เฉพาะในกรณีที่ต้องการรางวัล ต้องการเกียรติ ชื่อเสียง คำชม การยกย่อง การได้รับ การยอมรับ ฯลฯ ตัวอย่างแรงจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เช่น การที่คนงานทำงานเพียงเพื่อแลกกับค่าตอบแทน หรือเงินเดือน การแสดงความขยันตั้งใจทำงานเพียงเพื่อให้หัวหน้างานมองเห็น แล้วได้ความดีความชอบ เป็นต้น

๒.๒.๒ ประเภทของแรงจูงใจ (Classification of Motives)

แรงจูงใจ สามารถจำแนกประเภทได้หลายวิธีที่มีความสำคัญมากได้แก่ การจำแนกประเภทของแรงจูงใจออกเป็น ๕ ลักษณะดังนี้

- (๑) แรงจูงใจทั่วไป
- (๒) แรงจูงใจด้านร่างกายกับด้านจิตวิทยา
- (๓) แรงจูงใจที่รีบด่วน
- (๔) แรงจูงใจลำดับแรกกับแรงจูงใจลำดับสอง
- (๕) แรงจูงใจที่รู้สึกตัวกับแรงจูงใจที่ไม่รู้สึกตัว

แรงจูงใจทั่วไป (Generic Motives)

ปกติจะหมายถึง แรงจูงใจที่มีพื้นฐานมาจากความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ การต่อสู้เพื่อการดำรงชีวิต ความภาคภูมิใจ ความสามารถเข้าสังคมได้ ความอยากรู้อยากเห็น ความกลัว และการปกป้องตัวเอง เป็นต้น วิธีการจัดกลุ่มของแรงจูงใจใดๆ ปกติมักจะให้ข้อมูลที่มากกว่าความเป็นลักษณะทั่วไปอย่างง่ายๆ เช่น การจัดกลุ่มแรงจูงใจเป็นแรงจูงใจด้านร่างกาย และแรงจูงใจด้านจิตวิทยา

แรงจูงใจด้านร่างกาย (Physiological Motives)

จะเป็นแรงจูงใจที่เกี่ยวกับการทำหน้าที่พื้นฐานของร่างกายด้านกายภาพ เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ การขจัดของเสียออกจากร่างกาย การพักผ่อน การทำงาน และความสบายทางร่างกาย เป็นต้น

แรงจูงใจด้านจิตวิทยา (Psychological Motives)

คือ แรงจูงใจทั้งหลายที่มีอยู่ในจิตใจ (Mind) เช่น ความปลอดภัย ความรัก การบรรลุ ความปรารถนา ความภาคภูมิใจ การสร้างชื่อเสียงให้กับตัวเอง การแสวงหาสถานภาพ การเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นๆ ความสุข ความเศร้า และการมีอำนาจ เป็นต้น

แม้ว่าแรงจูงใจจะไม่มีแรงจูงใจที่พิจารณาในแง่ของการที่ต้องตอบสนองทันที ทันใด หรือไม่สามารถเลื่อนการตอบสนองออกไปได้ โดยแรงจูงใจที่รีบด่วนเป็นแรงจูงใจที่ต้องมีการตอบสนองในทันทีคอยไม่ได้ เราไม่อาจจะระบุชนิดของแรงจูงใจที่เป็นแบบรีบด่วนได้ เพราะขึ้นอยู่กับผู้บริโภคนแต่ละคนที่แตกต่างกันและในช่วงของเวลาของบุคคลแต่ละคนที่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น ความหิวอาจมี

การจำแนกแรงจูงใจ (Classification of Motives)

แรงจูงใจมีมากมายหลายอย่าง แต่พอจะแบ่งออกได้เป็นสองประเภทดังนี้

ก. แรงขับปฐมภูมิ (Primary Drives)

เป็นแรงขับที่มีกำเนิดมาจากความต้องการทางร่างกาย และไม่ต้องอาศัยการเรียนรู้ (Unlearned) เช่น ความหิวและความกระหาย มักจะเรียกว่าแรงขับทางสรีรวิทยา (Physiological drives) นอกจากนั้นอาจมีแรงจูงใจบางอย่างที่มีได้เกิดจากการเรียนรู้เช่นกัน แต่มีได้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา เช่น ความรัก ความอยากรู้อยากเห็น การกระตุ้นความรู้สึกจากการสัมผัส (Sensory Stimulation) เป็นต้น

๑. ความหิว (Hunger) ร่างกายต้องการอาหารเพื่อการเจริญเติบโต อาหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของชีวิต ความรู้สึกหิว จะแตกต่างกันไปในแต่ละคนและแต่ละเวลา สมองบางส่วนเกี่ยวข้องกับการควบคุมของความหิวและการกินอาหาร ส่วนที่สำคัญที่สุดคือ Hypothalamus

๒. ความกระหาย (Thirst) น้ำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งสำหรับร่างกาย น้ำจะสูญเสียไปจากร่างกายในลักษณะต่างๆ กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางปอด ต่อมเหงื่อและไต เมื่อมีการสูญเสียน้ำเกิดขึ้นร่างกาย จำเป็นจะต้องรักษา ความสมดุลของน้ำ และอิเล็กโทรไลต์ให้คงอยู่ ความต้องการในลักษณะเช่นนี้จึงก่อให้เกิดแรงขับของความกระหาย ศูนย์ควบคุมความกระหายอยู่ที่ Hypothalamus ซึ่งประกอบด้วยเซลล์ประสาทที่ไวต่อการสูญเสียน้ำมาก

๓. แรงขับทางเพศและความเป็นมารดา (Sex and Maternal Drives) เราเชื่อว่าแรงขับทางเพศและความเป็นมารดา (Maternal Behavior) เป็นแรงขับทางสรีรวิทยาเพราะว่าในสัตว์ที่ต่ำกว่าคน สิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับฮอร์โมนในเลือด Androgens ซึ่งหลั่งออกมาจากอัณฑะ (Testes) ของผู้ชายก่อให้เกิดความรู้สึกทางเพศแบบผู้ชาย Estrogens ซึ่งหลั่งออกมาจากรังไข่ (Ovaries) ของผู้หญิงก่อให้เกิดความรู้สึกทางเพศแบบผู้หญิง โดยปกติความรู้สึกทางเพศในผู้หญิง จะมีมากเมื่อตอนไข่สุก และพร้อมที่จะเคลื่อน หรือเคลื่อนลงมาแล้วในมดลูก เมื่อมีกิจกรรมทางเพศในขณะนี้ อาจมีการตั้งครรภ์เกิดขึ้นในช่วงสุดท้ายของการตั้งครรภ์จะมีฮอร์โมนตัวอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องการมีตัวเด็ก (Fetus) ในมดลูกกระตุ้นให้มี Prolactin จากต่อมปีติวิทิตารี Prolactin ดังกล่าวจะกระตุ้นต่อมนม ทำให้มีนมหลั่งออกมาสำหรับเลี้ยงทารก Prolactin ยังมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมของความเป็นมารดาในแม่อีกด้วย

๔. อุณหภูมิ (Temperature) ร่างกายต้องการความอบอุ่นและความหนาวเย็นที่พอเหมาะ กล่าวคือไม่ร้อนและหนาวจนเกินไป อากาศร้อนจัดหรือหนาวจัดจะก่อให้เกิดการปรับตัวทางร่างกาย เพื่อให้อุณหภูมิคงที่และเกิดแรงจูงใจในการแสวงหาเครื่องนุ่งห่ม ตัวรับ (Receptors) สำหรับอุณหภูมิอยู่ที่ผิวหนัง ส่วนศูนย์ควบคุมอุณหภูมิที่ไฮโปทาลามัส

๕. การหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด (Avoidance of Pain) ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงอันตรายต่างๆ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย

๖. ความอยากรู้อยากเห็นและการกระตุ้นความรู้สึกจากการสัมผัส (Curiosity and Sensory Stimulation) ถ้าเรามองดูพฤติกรรมในแต่ละวันทั้งของคนและสัตว์จะเห็นว่าสิ่งเหล่านี้มาจากแรงขับทางสรีรวิทยาที่เกี่ยวกับความอยากรู้อยากเห็นและการกระตุ้นความรู้สึกจากการสัมผัส ตัวอย่าง คนเราต้องใช้ตามองหลายสิ่งหลายอย่างจนนับไม่ถ้วน หนังสือ รูปภาพ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ทีวีทัศน์ ภูเขา การแข่งขันกีฬา รถยนต์ เสื้อผ้า และจุดสนใจอื่นๆ บางครั้งเราต้องใช้พลังงานในกิจกรรมบางอย่าง เช่น การออกกำลังกาย การเล่นเกม การยกของ การเย็บเสื้อผ้า การเดินทาง และอื่นๆ การจูงใจมีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้อง มิฉะนั้นคนเราจะไม่ทำสิ่งเหล่านี้ แต่แรงจูงใจในกรณีเหล่านี้มิได้เป็นเรื่องทางสรีรวิทยาโดยตรง

๗. กิจกรรมและการจัดแจง (Activity and Manipulation) แรงจูงใจบางอย่างมีกิจกรรมทางร่างกายและการจัดแจงเป็นเป้าประสงค์ ทั้งสัตว์และมนุษย์ต้องเสียเวลามากทีเดียว ในการเดินทางไปเดินมาโดยไม่มีเหตุผลชัดเจน สัตว์บางอย่างเช่นหนูถีบจักร จะต้องถีบจักรให้มนุษย์อยู่เรื่อยๆ สัตว์ชั้นสูงหรือคนชอบขวุ่นวายหรือจัดแจงสิ่งของบางอย่าง เช่น เด็กเล่นง่วนอยู่กับของเล่น บางคนก็ชอบจับฉวย หยิบโน่นจับนี่

๘. แรงจูงใจเกี่ยวกับความสามารถ (Competence Motive) ถ้าเราแสวงหาหลักการในการศึกษา เรื่องของความอยากรู้อยากเห็น และกิจกรรมต่างๆ เราอาจสรุปได้ว่า มีแรงจูงใจทั่วไปอย่างหนึ่งแฝงอยู่เบื้องหลัง สิ่งนี้คือแรงจูงใจสำหรับความสามารถ (Motive for Competence) ทั้งคนและสัตว์จะถูกจูงใจโดยแรงขับอันนี้ให้รู้จักศักยภาพ (Potentialities) ของตนเองอย่างเต็มที่ และการกระทำดังกล่าว ก็ก่อให้เกิดความพอใจด้วย

ข. แรงขับทุติยภูมิ (Secondary Drives)

เป็นแรงขับที่สลับซับซ้อนมากกว่าแรงขับปฐมภูมิ ส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้ แต่บางทีก็ไม่ใช่ แรงขับทุกอย่างถูกเปลี่ยนแปลงได้ (Modified) โดยการเรียนรู้ทำนองเดียวกับแรงขับประเภทแรก บางทีเรียกว่าแรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) หรือแรงขับทางจิตใจ (Psychological Drives) Morgan แบ่งแรงจูงใจทางสังคมออกเป็น

๑. ความรักและความเกี่ยวเนื่อง (Affection and Affiliation) แรงจูงใจทั้งสองอย่างนี้มีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างใกล้ชิด แต่ก็พอจะแยกออกจากกันได้ อันแรกคือความปรารถนาที่จะรักคนอื่น โดยเริ่มต้นกับแม่ของตนเอง อันหลังเป็นแรงจูงใจที่จะอยู่กับคนอื่น เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ความรักและความเกี่ยวเนื่องผูกพันกับคนอื่นจึงเป็นสิ่งจำเป็น แรงจูงใจเช่นนี้จะต้องมีต่อผู้อื่นด้วย นอกเหนือจากพ่อแม่และพี่น้องของตน มีการตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันในด้านต่างๆ

๒. การยอมรับและการยกย่องทางสังคม (Social Approval and Esteem) เมื่อ คนเราเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมก็จะต้องมีความรู้สึกว่าตนได้รับการยกย่องทางสังคม สิ่งนี้ยังรวมไปถึงแรงจูงใจเกี่ยวกับสถานภาพ (Status) ตำแหน่ง (Rank) ชื่อเสียง (Prestige) และอำนาจ (Power)

๓. ความสัมฤทธิ์ (Achievement) แม้นักจิตวิทยาจะยอมรับว่าการยกย่องตนเอง (Self-Esteem) เป็นแรงจูงใจที่สำคัญอย่างหนึ่ง แต่แรงจูงใจที่มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางที่สุดกลับเป็นความต้องการของ ความสัมฤทธิ์ (Need for Achievement)

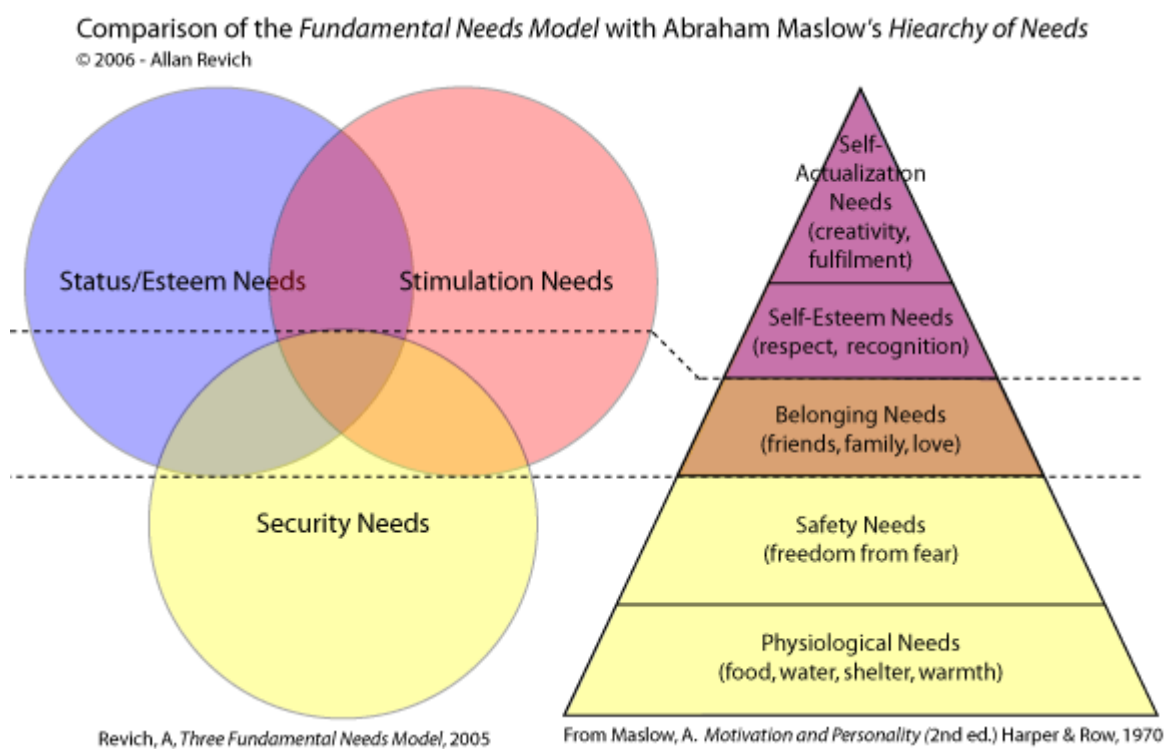
๔. ความก้าวร้าว (Aggression) บางคนคิดว่าความก้าวร้าวจัดอยู่ในพวกแรงจูงใจทางสังคม เนื่องจากความรุนแรง ความก้าวร้าว และสงคราม เป็นเรื่องที่มีมาตั้งแต่สมัย โบราณจนกระทั่งทุกวันนี้ คนส่วนมากจึงมักคิดว่าความก้าวร้าวเป็นเรื่องของสัญชาตญาณมากกว่า อย่างไรก็ตามจากการศึกษาเป็นจำนวนมาก พอจะสรุปได้ว่าความก้าวร้าวเป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์บางอย่าง ตัวอย่างเช่น เมื่อเราแข่งของเล่นมาจากเด็กทันทีทันใด เด็กจะแสดงความโกรธออกมา จากการศึกษาของ Dollard และพรอคพวก (๑๙๓๕) ตอนแรกพบว่า “ความคับข้องใจจะนำไปสู่ความก้าวร้าวเสมอ แต่ตอนหลังพบว่าปรากฏการณ์เช่นนี้ไม่เป็นความจริงเสมอไป ความคับข้องใจทำให้เกิดผลที่

ตามมาเป็นอย่างอื่นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคคลและสถานการณ์ นอกจากนั้นสาเหตุของความก้าวร้าวยังมีผลตามมาเป็นอย่างอื่นได้ขึ้นอยู่กับ บุคคลและสถานการณ์

การจัดลำดับขั้นของความต้องการในทัศนะของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs)

Abraham Maslow ซึ่งเป็นผู้นำที่สำคัญคนหนึ่งของนักจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม ได้จำแนกแรงจูงใจของคนเราก่ออีกทัศนะหนึ่ง โดยมีการจัดลำดับขั้นของแรงจูงใจจากความต้องการพื้นฐานทางชีวภาพ (Basic Biological Needs) ซึ่งมีมาตั้งแต่เกิดไป จนกระทั่งถึงแรงจูงใจทางจิตใจที่ซับซ้อนมากกว่า แรงจูงใจประเภทหลังนี้ จะมีความสำคัญก็ต่อเมื่อ ความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว

รูป ๑. การจัดลำดับขั้นของความต้องการในทัศนะของ Maslow

Maslow^{๑๕} ได้จัดลำดับขั้นของความต้องการไว้ดังนี้

๑. ความต้องการทางสรีรวิทยา (Physiological Needs) : ความหิว ความกระหาย เป็นต้น
๒. ความต้องการทางความปลอดภัย (Safety Needs) : การรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ปราศจากอันตราย
๓. ความต้องการทางความเป็นเจ้าของและความรัก (Belongingness and Love Need) : การผูกพันกับคนอื่น การได้รับการยอมรับและการเป็นเจ้าของ
๔. ความต้องการทางการยกย่อง (Esteem Needs) : การบรรลุผลสำเร็จ การมีความสามารถ การได้รับการยอมรับและการรู้จักจากคนอื่น
๕. ความต้องการทางการรู้ (Cognitive Needs) : การรู้ การเข้าใจและการสำรวจ
๖. ความต้องการทางสุนทรียภาพ (Aesthetic Needs) : สมมาตร ความมีระเบียบและความงาม
๗. ความต้องการทางความจริงแท้แห่งตน (Self-Actualization Needs) : การพบความสำเร็จแห่งตนและการเข้าใจศักยภาพของตนมีความเห็นว่าเป็นอย่างน้อยที่สุดความต้องการในระดับต่ำจะต้องได้รับการตอบสนอง จนเกิดความพอใจเสียก่อน ความต้องการในระดับที่สูงขึ้นมาจึงสามารถกลายเป็นแหล่งกำเนิดอันสำคัญของการงูใจได้

ปฐม นิคมานนท์^{๑๖} ได้แบ่งแรงงูใจออกเป็น ๓ ประเภทคือ

๑. แรงงูใจด้านร่างกาย (Physical Motives) เป็นแรงงูใจที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตอันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงภายใน เพื่อรักษาภาวะปกติของร่างกาย ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก ความต้องการภายในเนื้อเยื่อ และอิทธิพลของสารฮอร์โมนในเม็ดเลือด แรงงูใจด้านร่างกายที่สำคัญได้แก่ แรงขับจากความหิว แรงขับจากการกระหายน้ำ แรงขับเพื่อหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด แรงขับที่เกิดจากความต้องการทางเพศ

๒. แรงงูใจทั่วไปที่ไม่ใช่การเรียนรู้ (Unlearned General Motives) เป็นแรงงูใจที่ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้และไม่ได้เกิดจากความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย แต่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความอยากรู้อยากเห็น อยากมีการเคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรม ต้องการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ความต้องการเคลื่อนไหวและทำกิจกรรมต่าง ๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการที่จะควบคุมหรือจัดกระทำกับสิ่งต่าง ๆ ความต้องการได้รับการตอบสนองจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ

---

^{๑๕} ปฐม นิคมานนท์, “จิตวิทยาทั่วไป” กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๑, หน้า ๖๐.

^{๑๖} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๐.

๑. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้เกิดขึ้น เพราะการที่บุคคลได้เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากคนเป็นสัตว์สังคม ดังนั้น พฤติกรรมส่วนใหญ่ จึงได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม เช่น ตัวบุคคล สถาบันต่าง ๆ วัฒนธรรม ค่านิยม ความนึกคิด ความเชื่อถือ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา เป็นต้น แรงจูงใจทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ ความต้องการให้สังคมยอมรับ ความต้องการตำแหน่งและฐานะทางสังคม เป็นต้น

กัณฑ์ตา เพิ่มผล^{๑๗} ได้แบ่งแรงจูงใจทางด้านจิตวิทยาออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative Motivation) คือ ความต้องการของบุคคลที่จะมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นๆ เพื่อนร่วมงาน คำนึงถึงการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน และรักษาหน้าที่ซึ่งกันและกัน มากกว่าการคำนึงถึงการทำงานโดยตรง บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธนี้จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้ก็ต้องได้รับการสนับสนุนจากพวกพ้อง

๒. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motivation) บุคคลที่มีแรงจูงใจประเภทนี้จะใช้อำนาจเผด็จการต่อผู้อื่น มีความต้องการอย่างรุนแรงที่จะมีอำนาจและต้องการใช้อำนาจในการควบคุม

๓. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) บุคคลที่มีแรงจูงใจประเภทนี้เป็นคนมีเหตุผล มีภาวะในการเสี่ยงในระดับที่เป็นไปได้ รู้จักใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบและทำงานเพื่อผลงานที่แท้จริง

เอนกกุล กริแสง^{๑๘} แบ่งแรงจูงใจออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. แรงจูงใจทางร่างกาย (Physiological Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิว การกระหาย การพักผ่อน การขับถ่าย และความต้องการทางเพศ เป็นต้น

๒. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในภายหลัง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ นักจิตวิทยาบางคนแบ่งความต้องการทางสังคมออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ ความต้องการเข้าร่วมพวก เช่น ต้องการความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่ ต้องการการยกย่องนับถือจากคนในสังคม ต้องการให้ผู้อื่นรับเป็นสมัครพรรคพวก เป็นต้น ความต้องการทางสังคมอีกประการหนึ่ง คือ ความต้องการที่เกี่ยวกับฐานะ ได้แก่ ความต้องการมีอำนาจ ความเด่น ความมีชื่อเสียงเกียรติยศ เป็นต้น

^{๑๗} กัณฑ์ตา เพิ่มผล, การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน = Efficiency development, กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์, ๒๕๕๐.

^{๑๘} เอนกกุล กริแสง, จิตวิทยาทั่วไป “General psychology”, พิษณุโลก : แผนกเอกสารและการพิมพ์ โครงการตำราวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, ๒๕๑๕.

๑. แรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal Motives) แรงจูงใจประเภทนี้ หมายถึง แรงจูงใจที่พัฒนาขึ้นในตัวคน ซึ่งจะแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน แรงจูงใจส่วนบุคคลมีรากฐานมาจากความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางสังคมประกอบกัน แต่ความรุนแรงจะมากน้อยต่างกัน เช่น ในเรื่องความต้องการสะสมสิ่งของต่างๆ เป็นต้น แรงจูงใจส่วนบุคคลที่สำคัญและเห็นได้ชัดคือการติดยา หากไม่ได้เสพแล้วจะเกิดอาการผิดปกติกับร่างกาย สำหรับรายที่ติดยาอย่างรุนแรงอาจถึงกับฆ่าตัวตายหรือก่ออาชญากรรม และอีกประการหนึ่งคือ ระดับความมุ่งมั่น หมายถึงขอบเขตของความมุ่งมั่นที่กำหนดไว้ ซึ่งแต่ละคนจะตั้งระดับความมุ่งมั่นไว้ไม่เหมือนกันและจะเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

สรุปได้ว่า แรงจูงใจบุคคลสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายลักษณะ ถ้าแบ่งตามที่มาก็สามารถแบ่งได้เป็นแรงจูงใจทางร่างกายและแรงจูงใจทางสังคม แรงจูงใจทางร่างกายจะมีสูงมากในวัยเด็กตอนต้นและผู้ใหญ่ตอนปลาย ส่วนแรงจูงใจด้านสังคมก็จะเกิดหลังจากการเรียนรู้ในสังคม เป็นความต้องการจากการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการได้รับการยกย่อง เกียรติยศชื่อเสียง ตลอดจนด้านความสำเร็จในชีวิต แรงจูงใจสามารถแบ่งตามเหตุผล ของการแสดงออกของพฤติกรรม โดยแบ่งออกเป็นแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายในมีคุณค่ากว่าแรงจูงใจภายนอก แต่แรงจูงใจภายในปลูกฝังให้เกิดการเรียนรู้ได้ยากกว่าดังนั้นในการใช้แรงจูงใจกับการเรียนนั้น จะใช้แรงจูงใจภายนอกเสียก่อนแล้วจึงสร้างแรงจูงใจภายในทีหลัง

๒.๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แนวความคิดของการจูงใจมีได้หลายแง่หลายมุม ดังนั้นจึงมีทฤษฎีต่างๆ ที่พยายามอธิบายสภาวะ ของอินทรีย์เช่นนี้ และพอจะแบ่งออกได้เป็น

๑. ทฤษฎีเกี่ยวกับสมดุลยภาพและแรงขับ (Homeostasis and Drive Theory)

พื้นฐานเกี่ยวกับมโนภาพของแรงขับ คือ หลักการของสมดุลยภาพ (Homeostasis) ซึ่งหมายถึง ความโน้มเอียงของร่างกาย ที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมภายในคงที่อยู่เสมอ ตัวอย่าง คนที่มีสุขภาพดี ย่อมสามารถทำให้อุณหภูมิในร่างกายคงที่อยู่ได้ในระดับปรกติไม่ว่าจะอยู่ในอากาศร้อนหรือหนาว ความหิว และความกระหาย แสดงให้เห็นถึงกลไกเกี่ยวกับ สมดุลยภาพเช่นกัน เพราะว่าแรงขับดังกล่าว จะไปกระตุ้นพฤติกรรม เพื่อก่อให้เกิดความสมดุลของส่วนประกอบหรือสารบางอย่างในเลือด ดังนั้นเมื่อเรามองในทัศนะของสมดุลยภาพ ความต้องการเป็นความไม่สมดุลทางสรีรวิทยา อย่างหนึ่งอย่างใดหรือเป็น การเบี่ยงเบนจากสภาวะที่เหมาะสม และการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาที่เกิดตามมาก็คือแรงขับ เมื่อความไม่สมดุลทางสรีรวิทยา คืบสู่ภาวะปกติ แรงขับจะลดลง และการกระทำ ที่ถูกกระตุ้นด้วยแรงจูงใจก็จะหยุดลงด้วยนักจิตวิทยาเชื่อว่า หลักการของสมดุล

ภาพมิได้เป็นเรื่องของสรีรวิทยาเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับจิตใจด้วย กล่าวคือความไม่สมดุลทางสรีรวิทยา หรือ ทางจิตใจ (Physiological or Psychological Imbalance) มีส่วนจูงใจพฤติกรรมเพื่อทำให้ภาวะสมดุลกลับคืนมาเช่นเดิม

๒. ทฤษฎีของความต้องการและแรงขับ (Theory of Needs and Drives)

เมื่อทฤษฎีของสัญชาตญาณซึ่งจะได้กล่าวต่อไปนั้นได้รับความนิยมนลดลง ได้มีผู้เสนอแนวความคิดของแรงขับขึ้นมาแทน แรงขับ (Drive) เป็นสภาพที่ถูกยั่วยุอันเกิดจากความต้องการ (Need) ทางร่างกายหรือเนื้อเยื่อบางอย่าง เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ ออกซิเจน หรือการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด สภาพที่ถูกยั่วยุเช่นนี้จะจูงใจอินทรีย์ให้เริ่มต้นแสดงพฤติกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้น เช่น การขาดอาหารก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมีบางอย่างในเลือด แสดงให้เห็นถึงความต้องการสำหรับอาหาร ซึ่งต่อมามีผลทำให้เกิดแรงขับ อันเป็นสภาพของความยั่วยุหรือความตึงเครียด อินทรีย์จะพยายามแสวงหาอาหารเพื่อลดแรงขับนี้ และเป็นการตอบสนองความต้องการไปในตัวด้วย บางครั้งความต้องการและแรงขับอาจถูกใช้แทนกันได้ แต่ความต้องการมักจะหมายถึง สภาพสรีรวิทยาของการที่เนื้อเยื่อขาดสิ่งที่จำเป็นบางอย่าง ส่วนแรงขับหมายถึงผลที่เกิดตามมาทาง สรีรวิทยาของความต้องการ ความต้องการและแรงขับเคียงคู่กัน แต่ไม่เหมือนกัน

๓. ทฤษฎีเกี่ยวกับเหตุกระตุ้นใจ (Incentive Theory)

ในระยะต่อมาคือ ราว ค.ศ. ๑๙๕๐ นักจิตวิทยาหลายท่านเริ่มไม่พอใจทฤษฎีเกี่ยวกับการลดลงของแรงขับ (Drive-Reduction Theory) ในการอธิบายการจูงใจของพฤติกรรมทุกอย่าง จะเห็นได้ชัดว่าสิ่งเร้าจากภายนอกเป็นตัวกระตุ้นของพฤติกรรมได้ อินทรีย์ไม่เพียงแต่ถูกผลักดันให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ โดยแรงขับภายในเท่านั้น เหตุกระตุ้นใจหรือเครื่องชวนใจ (Incentives) บางอย่างก็มีความสำคัญในการยั่วยุพฤติกรรม เราอาจมองการจูงใจได้ในฐานะเป็นการกระทำระหว่างกัน (Interaction) ของวัตถุที่เป็นสิ่งเร้าในสิ่งแวดล้อมกับสภาพทางสรีรวิทยาของอินทรีย์อย่าง หนึ่ง โดยเฉพาะ คนที่ไม่รู้สึกลีลาอาจถูกกระตุ้น ให้เกิดความหิวได้ เมื่อเห็นอาหารที่อร่อยในร้านอาหาร ในกรณีนี้ เครื่องชวนใจคือ อาหารที่อร่อยสามารถกระตุ้นความหิวรวมทั้งทำให้ความรู้สึกเช่นนี้ลดลง สุนัขที่กินอาหารจนอิ่ม อาจกินอีกเมื่อเห็นสุนัขอีกตัวกำลังกินอยู่ กิจกรรมที่เกิดขึ้นมิได้เป็นเรื่องของแรงขับภายใน แต่เป็นเหตุการณ์ภายนอก พนักงาน พอได้ยินเสียงกริ่งโทรศัพท์ก็รีบยกหูขึ้นพูด คั้งนั้นจึงกล่าวได้ว่าพฤติกรรมที่มีการจูงใจ อาจเกิดขึ้นภายใต้การควบคุมของสิ่งเร้า หรือเหตุกระตุ้นใจมากกว่าที่จะเกิดจากแรงขับ

๔. ทฤษฎีเกี่ยวกับสัญชาตญาณ (Instinct Theory)

สัญชาตญาณคือแรงทางชีวภาพที่มีมาแต่กำเนิด และเป็นตัวผลักดันให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดออกมา พฤติกรรม ของสัตว์ ส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นเรื่องของสัญชาตญาณ เพราะสัตว์ไม่มีวิญญูณ สติปัญญาหรือเหตุผล เช่น มนุษย์ William McDougall กล่าวว่าความคิด และพฤติกรรมทั้งหมดของคนเราเป็นผลของสัญชาตญาณในหนังสือ Social Psychology ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. ๑๙๐๘ ท่านได้จำแนกสัญชาตญาณต่างๆ ไว้ดังนี้

- การหลีกหนี (Flight)
- การขับไล่ (Repulsion)
- ความอยากรู้ (Curiosity)
- ความอยากต่อสู้ (Pugnacity)
- การตำหนิตนเอง (Self-abasement)
- การเสนอตนเอง (Self-assertion)
- การสืบพันธุ์ (Reproduction)
- การรวมกลุ่ม (Gregariousness)
- การแสวงหา (Acquisition)
- การก่อสร้าง(Construction)

จะเห็นว่าทฤษฎีเกี่ยวกับสัญชาตญาณ ไม่ค่อยจะสมเหตุผลนักในทัศนะของนักจิตวิทยาหลายท่าน

๕. ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตไร้สำนึก (Theory of Unconscious Motivation)

ฟรอยด์มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์ถูกกำหนดโดยพลังพื้นฐานสองอย่างคือสัญชาตญาณแห่งชีวิต (Life Instincts) ซึ่งแสดงออกมา เป็นพฤติกรรมทางเพศ และสัญชาตญาณแห่งความตาย (Death Instincts) ซึ่งผลักดันให้เกิดเป็นพฤติกรรมก้าวร้าว สัญชาตญาณ ทั้งสองอย่างนี้เป็นแรงจูงใจที่ทรงพลังอย่างยิ่งและอยู่ในจิตไร้สำนึก บ่อยครั้งคนเรามักจะไม่รู้ว่าอะไรคือแรงจูงใจ หรือเป้าประสงค์ ที่แท้จริง เขาอาจให้เหตุผลที่ดีบางอย่างสำหรับพฤติกรรมของเขา แต่เหตุผลเหล่านี้มักไม่ถูกต้อง ตามความเป็นจริงอยู่เสมอ

๖. ทฤษฎีเกี่ยวกับการรู้ (Cognitive Theory)

การรู้ (Cognition) มาจากภาษาลาติน แปลว่าการรู้จัก (Knowing) ทฤษฎีนี้เน้นเกี่ยวกับความเข้าใจหรือการคาดคะเนเหตุการณ์ต่างๆ โดยอาศัยการกำหนดรู้ (Perception) มาก่อน อาจ

รวมทั้งการคิดค้นและการตัดสินใจ เช่น ในกรณีที่ต้องมีการเลือกสิ่งของที่มีคุณค่า ใกล้เคียงกัน การกระตุ้นที่ดีหรือพฤติกรรมที่กำลังดำเนินไปสู่เป้าหมาย (Goal-Seeking Behavior) ก็ดีเกิดจากความรู้อันเคยพบมาเป็นตัวกำหนด นอกจากนั้นยังต้องอาศัยเหตุการณ์ในอดีต สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและความคาดหวังในอนาคต

Festinger (๑๙๕๗) ได้อธิบายเกี่ยวกับความขัดแย้งหรือความไม่ลงรอยกันของการรู้ (Cognitive Dissonance) ซึ่งมีผลทำให้เกิดแรงจูงใจ ในการเปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่างได้ เช่น คนที่ติดบุหรี่ สูบบุหรี่จัดเมื่อทราบข่าวว่า การสูบบุหรี่มีส่วนทำให้เกิดเป็นมะเร็งของปอด เกิดความขัดแย้งระหว่างพฤติกรรมของการสูบบุหรี่กับข่าวใหม่ เขาจะต้องเลือกเอา อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ถ้าเขาตัดสินใจเลิกสูบบุหรี่ความขัดแย้งจะลดลงไปโดยการเลิกความเชื่อเดิมที่ว่าสูบบุหรี่แล้วจะปลอดภัย รวมทั้งความอยากที่จะสู้อีกด้วย

๗. ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิญญาณ (Spiritual Theory)

เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับกฎแห่งกรรมในพุทธศาสนา จำลอง ดิษยวณิช (๒๕๔๕) ได้อธิบายความหมายของคำว่าจิตวิญญาณ ไว้ดังนี้ "จิตวิญญาณ หมายถึง ภาวะจิต (The Life Continuum) ในพุทธศาสนา หรือจิตไร้สำนึก (The Unconscious) ในจิตวิเคราะห์ "จิตวิญญาณ ซึ่งเป็นส่วนลึกภายในจิตใจของมนุษย์มีแรงจูงใจที่ทรงพลังอย่างหนึ่งคือ "กรรม" กรรมเป็นการกระทำของเรา ไม่ว่าจะเป็นทางใจ ทางวาจา หรือทางกาย ถ้ากระทำความดีก็จะส่งผลไปในทางที่ดี ถ้ากระทำความชั่วก็จะส่งผลไปในทางที่ไม่ดี ทำกรรมเช่นใด ย่อมได้ผลเช่นนั้น สมดังคำกล่าวที่ว่า "ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว" พลังกรรมและผลของกรรมถือว่าเป็นแรงจูงใจ ที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในชีวิตประจำวันของเรา และถูกเก็บสะสมไว้ในจิตไร้สำนึก ความสุขจะเกิดขึ้นได้เพราะ เป็นผลของการ กระทำความดี แต่ในทางตรงกันข้ามความทุกข์จะเกิดขึ้น เนื่องจากผลของการกระทำกรรมที่ไม่ดี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

โดยทั่วไปแล้วมนุษย์มิได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถเสมอไป การจูงใจเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคคล ทำให้บุคคลต้องปฏิบัติงานเต็มศักยภาพของตนด้วยใจรักงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้มีขึ้น ในตัวบุคคลขององค์การต่างๆ เพื่อเป็นปัจจัยนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของบุคคลในที่สุด

พฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมี ๖ ลักษณะ

๑.กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate Risk – Taking) ในเหตุการณ์ที่ต้องใช้ความสามารถ โดยไม่ขึ้นอยู่กับโชคชะตาจะมีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยว ไม่ลังเล บุคคลที่ต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง มักไม่พอใจที่จะทำงานง่าย ๆ แต่ต้องการทำงานที่ยากลำบากพอสมควรเพราะมีความมั่นใจในความสามารถของตนเองเพราะการทำงานที่ยากให้ลุล่วงไปได้นั้นจะนำความพอใจมาสู่ตน

๒.ขยันขันแข็ง (Energetic) หรือชอบการกระทำแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงไม่จำเป็นต้องเป็นคนขยันในทุกกรณีไป แต่จะมานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย หรือช่วยความสามารถของตนและทำให้ตนเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานสำคัญลุล่วงไปแล้ว ผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงมักจะไม่ใช่ขยันขันแข็งในงานอันเป็นกิจวัตรประจำวัน แต่จะทำงานขยันขันแข็งเฉพาะงานที่ต้องใช้สมอง และเป็นงานที่ไม่ซ้ำแบบใคร หรือสามารถจะค้นคว้าหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วงไป

๓.รับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงมักจะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจในตนเอง มิใช่หวังให้คนอื่นยกย่อง มีความต้องการเสรีภาพในการคิดและการกระทำไม่ชอบให้ผู้อื่นมาบงการ

๔.ต้องการทราบแน่ชัดถึงผลการตัดสินใจของตนเอง (Knowledge of Result of Decision) โดยไม่ใช่เพียงการคาดคะเนเอาว่าจะต้องเป็นลักษณะอย่างนั้นอย่างนี้ นอกจากนี้ผู้ที่ต้องการความสัมฤทธิ์ผลสูง ยังพยายามที่จะทำตัวให้ดีกว่าเดิมอีก เมื่อทราบว่าผลของการทำตัวมันเองเป็นอย่างไร

๕.มีการทำนายหรือคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง มักเป็นบุคคลที่มีแผนระยะยาว เพราะเล็งเห็นผลการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลต่ำ

๖.มีทักษะในการจัดการระบบงาน (Organizational Skills) เป็นสิ่งที่แมคเคลินแลนด์ เห็นว่าควรจะมี แต่ยังมีหลักฐานการค้นคว้ามาสนับสนุนได้ไม่เพียงพอ

แรงจูงใจพื้นฐานของบุคคล ๓ ประการ ได้แก่

๑.แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) คือ ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับเกณฑ์มาตรฐานอันดีเลิศ จะมีความรู้สึกเป็นทุกข์กังวลใจ ไม่สบายใจเมื่อประสบความล้มเหลวหรืออุปสรรค

๒.แรงจูงใจใฝ่สมาคม (Affiliation Motive) คือ ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบของคนอื่น ต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียงในสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ

๓.แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) คือ ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลเหนือกว่าคนอื่นในสังคม ผู้ที่มีความจูงใจใฝ่อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามควบคุมสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่นในองค์กร

แมคเคลแลนด์ เน้นในเรื่องของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจในด้านอื่น ๆ เพราะเขาเห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญมากที่สุดในการความสำเร็จของคนเรา

ส่วนทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์ เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้มากมายหลายชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการผลสัมฤทธิ์ว่าเป็นความต้องการทางจิตที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์เป็นผู้ที่มีความต้องการ มีความสามารถ มีพลังจิต (Will Power) ที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ

ทฤษฎีของกิลฟอร์ด กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย

๑. ความทะเยอทะยานทั่ว ๆ ไป คือ ปรารถนาที่จะทำกิจการนั้นให้สำเร็จ

๒. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ ความอดทนมีมานะที่จะทำงานให้เป็นผลสำเร็จ

๓. มีความเต็มใจที่จะลำบากแม้งานจะยากเพียงใดก็ตาม ก็มุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จด้วยดี

ทฤษฎีแอคคินสัน ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่น โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นที่พอใจเมื่อกระทำจนเสร็จ หรือไม่น่าพอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ๓ ประเด็น คือ

๑. การจูงใจที่จะบรรลุความสำเร็จ (Motive to Achieve Success) บุคคลแต่ละคนมีแรงจูงใจที่จะไปสู่ความสำเร็จ รวมทั้งจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลวแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล ถ้าเขาประสบความสำเร็จ เขาจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าบุคคลที่เคยประสบความล้มเหลวมาก่อน ซึ่งจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

๒. การมีโอกาของความสำเร็จ (Probability of Success) ถ้างานที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไป บุคคลจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากแต่ถ้างานที่ทำงานที่ง่ายหรือยากเกินไป ไม่ว่าจะคน ๆ นั้นจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากหรือน้อย เขาก็จะรู้สึกว่าเขาจะมีโอกาสประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว

๓. คุณค่าของความสำเร็จ (Incentive Value of Success) เมื่อบุคคลมีความพึงพอใจในความสำเร็จของตนมากขึ้น ก็จะทำให้เขาไม่เกิดความพึงพอใจในความสำเร็จนั้นมากเท่าไร

ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้มีการรวบรวมลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้โดยบุคคลจากศาสตร์สาขาต่าง ๆ ดังเช่น เฮอร์ ได้รวบรวมลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ ๑๐ ประการ ดังนี้

๑. บุคคลที่มีระดับความทะเยอทะยานสูง

๒. ต้องเป็นผู้มีความหวังอย่างมากว่าตนเองจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้การกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาสก็ตาม

๓. มีความพยายามที่จะมุ่งไปสู่สถานะที่สูงขึ้นไปเป็นลำดับ

๔. มีความอดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน

๕. ถึงแม้งานที่ทำถูกขัดจังหวะ หรือถูกรบกวนจะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ

๖. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งและสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

๗. คิดคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมากกว่าอดีตและปัจจุบัน

๘. มีความคิดพิจารณาเลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

๙. ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น โดยพยายามปรับปรุงงานของตนเองให้ดีขึ้น

๑๐. พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนเองให้ดีเสมอ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลการปฏิบัติงานไม่พบโดยตรง แต่จากบทความของ ชงชัย สันติวงษ์ ที่ว่า โดยทั่วไปแล้วมนุษย์ไม่ได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถเสมอไป การจูงใจเพื่อให้ปฏิบัติงานเต็มความสามารถเป็นปัจจัยหลักและทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ (Principle and Motivation Theory) ความต้องการทางจิตใจและความต้องการ

ทางสังคม ซึ่งเป็นนามธรรมที่เป็นเรื่องของจิตใจ ไม่มีตัวตนให้จับต้องได้ ความมั่นคงปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินในอาชีพและหน้าที่การงานความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง การยอมรับนับถือจากคนอื่นหรือกลุ่มคนที่เราเข้าไปเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์ด้วย รวมความกว้างออกไปอีกจนถึงการได้รับนับถือยกย่องให้เกียรติยศชื่อเสียงมากขึ้น ๆ จากสาธารณชน จนกระทั่งได้ประสบความสำเร็จและความสมหวังในชีวิต ความต้องการทางจิตใจเป็นนามธรรมซึ่งจับต้องไม่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็เป็นที่มนุษย์ก็ยังมีความต้องการทางจิตใจต่อไปไม่สิ้นสุด

ข้อสมมุติฐานทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจมนุษย์

๑. มนุษย์มีความต้องการโดยธรรมชาติ ซึ่งความต้องการมีอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขามีสิ่งนั้นอยู่หรือยัง ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วการอื่นในลำดับที่สูงขึ้นไปเป็นลำดับต่อมาจะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีสิ้นสุด โดยจะเริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนตาย

๒. ธรรมชาติของความต้องการในสิ่งที่มีอยู่เดิม พบว่า ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมมนุษย์

๓. ความต้องการของมนุษย์มีลำดับความสำคัญ กล่าวคือเมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

๒.๓ แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา

ศ.ไมค์ ธอร์น (Mike Thorne) รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแองเกลีย รัสกิน (Anglia Ruskin University) กล่าวว่า ปัจจุบันแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ไม่ได้อยู่ที่การรักในสิ่งที่เรียน แต่เกิดจากการเห็นว่าไปปริญญาเป็นเหมือนหนังสือเดินทาง ที่นำไปสู่โลกของการทำงาน มีนักศึกษาส่วนน้อยเท่านั้นที่มีค่านิยม “เรียนเพราะเห็นคุณค่าในสิ่งที่เรียน” ซึ่ง ค่านิยมดังกล่าวนี้ เริ่มขึ้นเมื่อรัฐบาลทำให้มหาวิทยาลัยกลายเป็นเครื่องจักรขับเคลื่อน เศรษฐกิจ โดยนโยบายการศึกษาของประเทศหลายข้อถูกผลักดันด้วยประเด็นทางเศรษฐกิจเป็นหลัก

ก่อนหน้านี้ ความเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจและการศึกษามีไม่มากนัก ลูกคู้ที่แวงไปมาระหว่าง ๒ ด้าน มักจะแวงไปที่การศึกษามากกว่าเศรษฐกิจ นักศึกษาจะเห็นคุณค่าและรักในสิ่งที่เรียน แม้ว่าปริญญาบัตรที่ได้รับจะไม่นำไปสู่โลกของการทำงานในภาคธุรกิจ แต่อย่างน้อยก็ได้นำพวกเขาไปสู่โลกของนักวิชาการ ที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับประเทศ

ศ.เลwis อีตัน (Lewis Elton) ศาสตราจารย์ (เกียรติคุณ) มหาวิทยาลัยคอลเลจลอนดอน (University College London) ได้ แสดงความคิดเห็นในมุมตรงข้าม กล่าวว่า ความคิดของ ศ.ธอร์น ไม่ใช่สิ่งผิด แต่หากมองอีกด้าน มหาวิทยาลัยมีบทบาทและภารกิจเพียงการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสำหรับการใช้ ชีวิตจริงในโลกของการทำงาน แต่ไม่สามารถเข้าไปเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษาได้ อีกทั้ง บรรดานายจ้างไม่ได้กำหนดชัดว่าพวกเขาต้องการพนักงานที่มีแรงจูงใจที่ถูกต้อง ทั้งในการเรียน แต่สิ่งที่พวกเขาต้องการคือ ความสามารถในการทำงาน

“แรงจูงใจในการเรียนที่เกิดจากการรักสิ่งที่เรียนมีความสำคัญ และไม่ได้ผิดอะไร หากนักศึกษาศึกษาต่อมหาวิทยาลัยในบางสาขา โดยมีความตั้งใจแน่วแน่ว่าต้องได้ปริญญาเพื่อเปิดทางเข้าทำงานในสาขาที่สนใจ แต่ สภาพจริงกลับพบว่า มีนักศึกษาจำนวนมากไม่ได้ตั้งใจเข้ามหาวิทยาลัยตั้งแต่แรกว่า จะเรียนสาขาใดหรือจบออกไปจะประกอบอาชีพใด แต่เรียนอะไรก็ได้เพื่อให้ได้ใบปริญญา” ความตั้งใจเรียนจึงมีไม่มากนัก

ลักษณะของนักศึกษาที่เรียนเพื่อให้ได้ใบปริญญา เช่น เรียนสาขาอะไรก็ได้ที่สอบติดหรือเรียนไม่ยาก จบง่าย และไม่สนใจว่าจะนำความรู้ที่ได้เรียนนั้น ไปใช้ประโยชน์หรือไม่ พฤติกรรมการเรียนมีลักษณะ เข้าเรียนบ้างไม่เข้าเรียนบ้าง อาศัยการถ่ายเอกสารจากสมุดบันทึกคำบรรยายของเพื่อนหรือเอกสารที่แจกในห้อง เรียนเอาไว้อ่านช่วงใกล้สอบ นักศึกษาบางคนเรียนไปเรื่อย ๆ เกิดความเบื่อหน่ายในสิ่งที่เรียน ใช้วิธีเปลี่ยนสาขาวิชาหรือเปลี่ยนคณะ พฤติกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดความสูญเปล่าของงบประมาณ เพราะค่าเล่าเรียนของนักศึกษากว่าครึ่งเป็นเงินภาษีประชาชน แต่ประเทศกลับไม่ได้รับผลตอบแทนเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน และสังคม หรือได้นักวิชาการที่มาสรางองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ

ในทางตรงกันข้าม นักศึกษาที่มีแรงจูงใจเพื่อต้องการวิชาความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานภาคธุรกิจหรือนักวิชาการ จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างคือ นักศึกษาจะมีเป้าหมายว่าต้องการเรียนในสาขาวิชาหรือคณะใด โดยตั้งใจแน่วแน่ที่จะเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ เพื่อไปเป็นนักวิชาการหรือทำงานในบริษัทที่รับคนจบในสาขาวิชาดังกล่าว พฤติกรรมในการเรียนจะเรียนอย่างตั้งใจมากกว่านักศึกษาที่มีแรงจูงใจอยู่ที่ ใบปริญญาบัตร

การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่มีแรงจูงใจเพื่อแสวงหาความรู้อย่างแท้จริง จะส่งผลให้นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการเรียนมากกว่านักศึกษาที่เรียนไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีเป้าหมาย รอรับใบปริญญาอย่างเดียว เนื่องด้วยนักศึกษาที่มีแรงจูงใจเรียน เพื่อรู้ลึก รู้จริง และต้องการนำไปใช้ประโยชน์ ย่อมมีแนวโน้มตั้งใจเรียน มีความสุขกับการเรียน สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในสาขานั้น ๆ

ได้มาก และจะกลายเป็นกำลังคนที่มีคุณภาพป้อนสู่ตลาดแรงงาน และมีส่วนในการพัฒนาประเทศ ^{๑๙}

ปฐม นิคมานนท์ ^{๒๐} กล่าวว่าเหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนเหตุหนึ่ง คือเหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้นหรือคนหนุ่มสาวเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจในการเข้าเรียน จะประกอบด้วยความต้องการและเป้าประสงค์ที่มีลักษณะผสมผสานกันหลายประการ ทั้งด้านความรู้ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านอาชีพและเหตุผลส่วนตัวอื่นๆ แล้วแต่สถานภาพของตัวเองที่เป็นอยู่

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ มีผู้ศึกษาดังนี้

อุไรวรรณ โปธิเวชเทวัญ ^{๒๑} ได้ศึกษาสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิต รวม ๕ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความสนใจและความถนัด ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นิสิตที่มีเพศต่างกันและผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกันมีสิ่งจูงใจในการเลือกเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

^{๑๙} นำมาจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน คอลัมภ์ศึกษาทัศน์ ฉบับวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑.

^{๒๐} ปฐม นิคมานนท์, การศึกษานอกระบบโรงเรียน, กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ๒๕๕๒.

^{๒๑} อุไรวรรณ โปธิเวชเทวัญ, สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). (กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), ๒๕๑๕ หน้า ๑๕.

เปรมจิตร์ ศิริสานต์^{๒๒} ได้ทำการศึกษา : การศึกษาองค์ประกอบของแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาปริญญาโทมาเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงด้วยองค์ประกอบของแรงจูงใจ ด้านการพัฒนาตนเองตามสิ่งแวดล้อม เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนางานในอาชีพที่ทำงาน และด้านการยอมรับในสถาบัน ด้านความก้าวหน้าของชีวิต ด้านความต้องการการศึกษาตลอดชีวิต ด้านการพัฒนาตนเองตามค่านิยมของสังคม ด้านลักษณะเฉพาะของสถาบันที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา ด้านต้องการเป็นแบบอย่างของการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์

สมชัย เจนจตุรงค์^{๒๓} ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ใน ๔ ด้าน คือ ๑.ด้านเหตุผลส่วนตัว ๒.ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ๓.ด้านการประกอบอาชีพ ๔.ด้านการเรียนเพื่อรู้โดยจำแนกตามแผนวิชา เพศ และอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ได้แก่เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา ๒๕๔๒ จำนวน ๓๔๐ คน เป็นแผนกวิชาการบัญชี จำนวน ๑๔๕ คน แผนกวิชาการเลขานุการ ๒๗ คน แผนกวิชาการตลาด จำนวน ๑๑๖ คน และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน ๔๘ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่า ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test ผลการวิจัยพบว่า “โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

---

^{๒๒}เปรมจิตร์ ศิริสานต์, การศึกษาองค์ประกอบของแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๔๒ หน้า ๘๕.

^{๒๓}สมชัย เจนจตุรงค์, “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร), ๒๕๔๒, หน้า ๑๔๓

ดลฤดี สุวรรณศิริ^{๒๔} ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๖ ทั่วประเทศ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๖ การศึกษาแบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ ปัจจัยทางด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อการศึกษา และปัจจัยด้านการรับรู้ศักยภาพของตนเอง ตัวแปรในด้านลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ได้แก่ อายุ เพศ คะแนนผลการเรียนเฉลี่ย ระดับการศึกษาของบิดามารดา การประกอบอาชีพของบิดามารดา และสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อการศึกษา ได้แก่ ทัศนคติต่อคุณค่าการศึกษา ทัศนคติต่อความมั่นคงและก้าวหน้า ทัศนคติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนในการตัดสินใจ ทัศนคติต่อเกียรติยศชื่อเสียง ทัศนคติต่อเศรษฐกิจสังคม และปัจจัยด้านการรับรู้ตนเอง ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน และการพัฒนาตนเอง

จากการศึกษาพบว่านักเรียนหญิงมีการตัดสินใจศึกษาต่อมากกว่านักเรียนชาย เนื่องจากปัจจุบันผู้หญิงได้รับการยอมรับให้สามารถศึกษาต่อในระดับสูง มีความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่การงานทัดเทียมกับผู้ชาย ส่งผลให้นักเรียนหญิงเกิดแรงจูงใจและตัดสินใจศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมีการตัดสินใจศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่มีผลคะแนนต่ำเนื่องจากพฤติกรรมการศึกษาของนักเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ผู้ที่มีผลการเรียนสูงจะมีความกระตือรือร้น ความเพียรพยายาม แก้ไขปัญหาต่างๆ ในด้านการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและประกอบอาชีพรับราชการและนักธุรกิจ จะมีการตัดสินใจศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำและประกอบอาชีพอื่น เนื่องจากบิดามารดาเป็นต้นแบบที่ดีส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคาดหวังในการศึกษาต่อในระดับสูงของนักเรียน และพบว่านักเรียนที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจดี จะมีการตัดสินใจศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ ซึ่งเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดโอกาสทางการศึกษา โดยการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีค่าใช้จ่ายในรูปแบบค่าธรรมเนียมการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา และค่าครองชีพอื่นๆ ดังนั้น นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำย่อมยากที่จะมีโอกาสศึกษาต่อเสมอภาคกับนักเรียนที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจดี

^{๒๔} ดลฤดี สุวรรณศิริ "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ทั่วประเทศ" วารสารพัฒนาสังคม ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 เดือน ตุลาคม 2550 , หน้า 157 - 174

ตัวแปรในด้านทัศนคติของนักเรียนต่อการศึกษามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ได้แก่ ทัศนคติต่อคุณค่าของการศึกษา ทัศนคติต่อความมั่นคงและก้าวหน้า ทัศนคติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนต่อการตัดสินใจ ทัศนคติต่อเกียรติยศชื่อเสียง ทัศนคติต่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นสิ่งที่กำหนดเงื่อนไข หรือเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ มีความคาดหวัง และมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต เกิดความเพียรพยายามตั้งใจที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ตัวแปรในการรับรู้ศักยภาพที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ได้แก่ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์จะมีการตั้งเป้าหมายในการศึกษาทำให้เกิดแรงบันดาลใจและพยายามหาวิธีที่จะไปถึงจุดหมาย มีความมุ่งมั่นพยายาม เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในการศึกษา และผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะตระหนักถึงความสามารถของตนและพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาอย่างเต็มที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาในระดับสูงขึ้น

ทองหล่อ นาคหอม^{๒๕} ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนิสิตวิชาเอกบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา ๒๕๓๓-๒๕๓๔ กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตปริญญาโทวิชาเอกการบริหารการศึกษากลุ่มปดจจำนวน ๔๒ คน และภาคพิเศษจำนวน ๑๘ คน ผลการวิจัยพบว่า “แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนิสิตวิชาเอกบริหารการศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจลำดับแรกคือด้านเหตุผลส่วนตัวรองลงมาคือ ด้านหน้าที่ราชการ ด้านสถาบัน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาและด้านอิทธิพลการชักจูงจากบุคคลและสื่อตามลำดับ”

รังรอง สีทองดี^{๒๖} ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร พบว่า “นิสิตมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ ไม่แตกต่างกันในด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ แต่นิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน มีแรงจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ”

^{๒๕}ทองหล่อ นาคหอม, “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตวิชาเอกบริหาร การศึกษา” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร), ๒๕๔๓, หน้า ๑๓๒

^{๒๖}รังรอง สีทองดี “แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร” ,ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร), ๒๕๔๓, หน้า ๑๔๐ .

บทที่ ๓
วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อมุ่งศึกษาถึงแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร โดยมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

โรงเรียนในเขตตอนเมือง จำนวน ๕ โรงเรียน ได้แก่

๑. โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง	จำนวน ๑๐๕ คน
๒. โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา	จำนวน ๕๖ คน
๓. โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์)	จำนวน ๗๕ คน
๔. โรงเรียนพระฤทธิย์ดอนเมือง	จำนวน ๓๓ คน
๕. โรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ศึกษา	จำนวน ๒๘ คน

๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักเรียนม. ๖ แบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม

๑. โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง
๒. โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา
๓. โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์)
๔. โรงเรียนพระฤทธิย์ดอนเมือง
๕. โรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ศึกษา

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาจะเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองโดยจะสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และเนื้อหาจากแนวคิดที่ต้องการศึกษา พร้อมทั้งนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริงมี ๒ ตอนคือ

นักเรียนม.๖ จำนวน ๓๐๒ คน จำนวน ๕ โรงเรียน

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยเพศ ผลการเรียน สถานศึกษา ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) จำนวน ๖ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตตอนเมือง กรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถาม

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ๕ ระดับ ซึ่งประกอบด้วย เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยเล็กน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษา โดยกำหนดระดับของการปฏิบัติไว้ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าเท่ากับ ๕
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าเท่ากับ ๔
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่าเท่ากับ ๓
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าเท่ากับ ๒
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ค่าเท่ากับ ๑

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับแรงงใจออกเป็น ๕ ระดับ คือ แรงงใจที่มีความสำคัญมากที่สุด แรงงใจที่มีความสำคัญระดับแรงงใจที่มีความสำคัญระดับปาน(พอใจ) แรงงใจที่มีความสำคัญระดับน้อย แรงงใจที่มีความสำคัญระดับน้อยที่สุด โดยพิจารณาจากพิสัย (Range) ดังนี้

$$\text{พิสัย} = \frac{\text{คะแนนรายข้อสูงสุด} - \text{คะแนนรายข้อต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{๕-๑}{๕}$$

$$\text{พิสัย} = ๐.๘๐$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนของแรงงใจได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
๔.๒๑ – ๕.๐๐	มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ
๓.๔๑ – ๔.๒๐	มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ
๒.๖๑ – ๓.๔๐	มีความสำคัญปานกลางที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ
๑.๘๑ – ๒.๖๐	มีความสำคัญน้อยที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ
๑.๐๐ – ๑.๘๐	มีความสำคัญน้อยที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ

๓.๓ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

๑. ศึกษาเอกสารต่างๆ ตำรา บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเขตตอนเมือง กรุงเทพมหานคร เพื่อประมวลข้อมูลที่ได้แล้วนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม

๒. นำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาว่าตรงตามเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาหรือไม่เพียงพอ และปรับปรุงให้เหมาะสม

๓. นำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเนื้อหา (Content Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

๔. หาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (Pre-test) จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อดูความบกพร่องแล้วนำมาแก้ไขเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ต่อไป

๕. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

๓.๔ การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาสำหรับการศึกษาไปทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ตามขั้นตอนดังนี้

๑. การหาความเที่ยงตรง โดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากแนวคิดที่ได้จากการตรวจเอกสารเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

๒. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาจำนวน ๓๐ คน โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีการของ Cronbach^๑ ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) เท่ากับ ๐.๘๑๕๕

^๑ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ = Social science research methodology, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๘).

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

๑. ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปยังนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตตอนเมือง กรุงเทพมหานคร

๒. ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐๒ ฉบับ และรับกลับคืนมาด้วยตนเอง

๓. เมื่อได้แบบสอบถามมาจำนวน ๓๐๒ ฉบับ ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตตอนเมือง กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติมีอยู่ ๒ รูปแบบ

๑. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) จะเป็นค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๒. สถิติเชิงวิเคราะห์ เพื่อหาความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ โดยใช้วิธีการทดสอบหาค่า (ANOVA)

บทที่ ๔
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่องแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมเขต ๒ สามารถตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมเขต ๒ โดยจำแนกตามเพศ ผลการเรียน สถานศึกษา ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยจำแนกจำนวนและร้อยละ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนโดยจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๕๗	๓๒.๑๐
หญิง	๒๐๕	๖๗.๕๐
รวม	๓๐๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมเขต ๒ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๐๕ คน ร้อยละ ๖๗.๕๐ และเพศชายจำนวน ๕๗ คน ร้อยละ ๓๒.๑๐

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนโดยจำแนกตามผลการเรียน

ผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐	๗	๒.๓๐
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๐๐-๒.๔๙	๓๒	๑๐.๖๐
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๒.๙๙	๗๗	๒๕.๕๐
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๙	๑๒๕	๔๑.๔๐
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐	๖๑	๒๐.๒๐
รวม	๓๐๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต ๒ มีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๙ จำนวน ๑๒๕ คน ร้อยละ ๔๑.๔๐ รองลงมาคือคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๒.๙๙ จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๐ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐ จำนวน ๖๑ คน ร้อยละ ๒๐.๒๐ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๐๐-๒.๔๙ จำนวน ๓๒ คน ร้อยละ ๑๐.๖๐ และส่วนน้อยที่คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐ จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๐

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนโดยจำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศ บำรุง	๑๐๕	๓๖.๑๐
โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา	๕๗	๑๘.๙๐
โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครที่อุปถัมภ์)	๗๕	๒๔.๘๐
โรงเรียนพระฤทัยดอนเมือง	๓๓	๑๐.๙๐
โรงเรียนบริบูรณ์ศิลปศึกษา	๒๘	๙.๓๐
รวม	๓๐๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต ๒ ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๐ รองลงมาโรงเรียนสีกัน (วัฒนานครที่อุปถัมภ์) จำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๐ โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๐

โรงเรียนพระหฤทัยคอนเมือง จำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๐ และโรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ศึกษา จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองโดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๕๒	๕๐.๓๐
ปริญญาตรี	๑๒๗	๔๒.๑๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๓	๗.๖๐
รวม	๓๐๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ พบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓๐ รองลงมาปริญญาตรี จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๐ และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๐

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองโดยจำแนกตามอาชีพ

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๑๐๒	๓๓.๘๐
ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว	๘๖	๒๘.๕๐
พนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจเอกชน	๕๖	๑๘.๕๐
รับจ้างทั่วไป	๕๘	๑๙.๒๐
รวม	๓๐๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๖ พบว่าอาชีพของผู้ปกครอง ส่วนมากเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๐ รองลงมาผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๐ อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒๐ และอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจเอกชน จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองโดยจำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว

สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
คนได้ต่ำกว่า ๕๐๐๐บาท/เดือน	๘	๒.๖๐
คนได้ระหว่าง ๕๐๐๐-๑๕๐๐๐บาท/เดือน	๑๐๘	๓๕.๘๐
คนได้ระหว่าง ๑๕๐๐๑-๒๐๐๐๐บาท/เดือน	๕๔	๑๗.๕๐
คนได้ระหว่าง ๒๐๐๐๑-๒๕๐๐๐ บาท/เดือน	๓๖	๑๑.๕๐
คนได้ระหว่าง ๒๕๐๐๑-๓๐๐๐๐บาท/เดือน	๓๒	๑๐.๖๐
คนได้มากกว่า ๓๐๐๐๐ บาท/เดือน	๖๔	๒๑.๒๐
รวม	๓๐๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๗ พบว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ส่วนมากมีรายได้ระหว่าง ๕๐๐๐-๑๕๐๐๐บาท/เดือน จำนวน ๑๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘๐ รองลงมารายได้มากกว่า ๓๐๐๐๐ บาท/เดือน จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๐ มีรายได้ระหว่าง ๑๕๐๐๑-๒๐๐๐๐บาท/เดือนจำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๐ รายได้ระหว่าง ๒๐๐๐๑-๒๕๐๐๐ บาท/เดือน จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๐ มีรายได้ระหว่าง ๒๕๐๐๑-๓๐๐๐๐บาท/เดือน จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๐ และมีรายได้ต่ำกว่า ๕๐๐๐บาท/เดือน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๐ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษา

ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจ
เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้าน เหตุผลส่วนตัว	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความสำคัญ
๑. ต้องการเพิ่มพูนความรู้และความสามารถของตนเองให้ เพิ่มมากขึ้น	๔.๕๑	๐.๖๕	มากที่สุด
๒. เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา	๔.๔๘	๐.๖๕	มากที่สุด
๓. เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น	๔.๔๒	๐.๖๕	มากที่สุด
๔. เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการและเทคโนโลยี สมัยใหม่	๔.๒๘	๐.๖๕	มากที่สุด
๕. ทำให้รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน	๔.๑๕	๐.๘๓	มาก
๖. เพื่อเป็นการยกระดับของตนเองด้วยการเรียน	๔.๔๓	๐.๖๐	มากที่สุด
๗. เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๔.๔๘	๐.๖๑	มากที่สุด
๘. เพื่อจะได้การยอมรับจากผู้อื่น	๔.๐๓	๐.๘๘	มาก
๙. ต้องการเป็นที่ยอมรับแก่บุคคลรอบข้าง และได้รับการ ยกย่องจากบุคคลในสังคม	๓.๙๘	๐.๘๒	มาก
๑๐. เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งในด้าน การทำงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นระบบ	๔.๒๕	๐.๖๔	มากที่สุด
๑๑. มีความก้าวหน้าในอาชีพที่ดีกว่า	๔.๕๓	๐.๖๘	มากที่สุด
๑๒. ต้องการยกระดับสถานภาพทางสังคมให้สูงขึ้น	๔.๒๐	๐.๖๕	มาก
๑๓. สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล	๔.๑๘	๐.๘๓	มาก
๑๔. ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถการเป็นผู้นำ	๔.๑๐	๐.๘๓	มาก
๑๕. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น	๔.๔๕	๐.๖๓	มากที่สุด
โดยรวม	๔.๓๓	๐.๕๕	มากที่สุด

จากตารางที่ ๘ พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา กับปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๓๓$

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด ๕ ด้าน ได้แก่ ต้องการเพิ่มพูนความรู้และความสามารถของตนเองให้เพิ่มมากขึ้นมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๕๑$ เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษามีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๘$ เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๒$ เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๒๘$ เพื่อเป็นการยกระดับของตนเองด้วยการเรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๗$ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๘$ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในด้านการงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๒๕$ มีความก้าวหน้าในอาชีพที่ดีกว่า มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๕๓$ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๕$ และให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากมีอยู่ ๖ ด้าน ได้แก่ ทำให้รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๑๕$ เพื่อจะได้การยอมรับจากผู้อื่นมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๐๗$ ต้องการเป็นที่ยอมรับแก่บุคคลรอบข้าง และได้รับการยกย่องจากบุคคลในสังคมมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๓.๕๘$ ต้องการยกระดับสถานภาพทางสังคมให้สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๒๐$ สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูลมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๑๘$ ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถการเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๑๐$

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจ
เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัย ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความสำคัญ
๑. บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้เรียน	๔.๕๕	๐.๗๒	มากที่สุด
๒. ญาติพี่น้องสนับสนุนให้เรียน	๔.๑๑	๐.๕๖	มาก
๓. รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียน แห่งนี้ มาแล้วให้คำปรึกษาและแนะแนวทาง	๓.๓๕	๑.๐๕	มาก
๔. อาจารย์ประจำชั้นชี้แนะแนวทาง	๓.๖๘	๐.๕๗	มาก
๕. อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนชี้แนะแนวทาง	๓.๗๕	๑.๐๐	มาก
๖. ต้องการติดตามเพื่อนหรือคนรู้จัก	๒.๘๕	๑.๒๓	มาก
๗. ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเอง	๔.๔๗	๐.๗๕	มากที่สุด
โดยรวม	๓.๘๔	๐.๕๘	มาก

จากตารางที่ ๕ พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
 $\bar{X} = ๓.๘๔$

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัย ด้านการ
สนับสนุนของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ๒ ด้าน ได้แก่ บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็น
ผู้สนับสนุนให้เรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๕๕$ ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๗$ และ
ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากมีอยู่ ๖ ด้าน ได้แก่ ญาติพี่น้องสนับสนุนให้เรียน มีค่าเฉลี่ย
 $\bar{X} = ๔.๑๑$ รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้ มาแล้วให้คำปรึกษาและ
แนะแนวทาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๓.๓๕$ อาจารย์ประจำชั้นชี้แนะแนวทาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๓.๖๘$
อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนชี้แนะแนวทาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๓.๗๕$ ต้องการติดตามเพื่อน
หรือคนรู้จัก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๒.๘๕$

ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
๑. เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น	๔.๕๐	๐.๗๒	มากที่สุด
๒. เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้	๔.๕๘	๐.๖๕	มากที่สุด
๓. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้	๔.๑๖	๐.๘๕	มาก
๔. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ	๔.๕๓	๐.๖๕	มากที่สุด
๕. เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ	๔.๓๐	๐.๘๑	มากที่สุด
๖. เพื่อนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ	๔.๔๗	๐.๖๗	มากที่สุด
๗. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของคนที่มียุให้ดีขึ้น	๔.๔๒	๐.๗๖	มากที่สุด
๘. เพื่อนำความรู้ไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม	๔.๔๘	๐.๖๒	มากที่สุด
๙. มีโอกาสประกอบอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูงขึ้น	๔.๔๕	๐.๖๖	มากที่สุด
๑๐. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้หลากหลาย	๔.๓๕	๐.๗๔	มากที่สุด
๑๑. สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาชีพมีโอกาสที่จะเข้าทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน	๔.๓๕	๐.๘๒	มากที่สุด
๑๒. มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระได้มากกว่าการเรียนในสายสามัญ	๔.๑๑	๐.๘๕	มาก
๑๓. เป็นบันไดในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ	๔.๖๓	๐.๖๔	มากที่สุด
โดยรวม	๔.๔๗	.๕๗	มากที่สุด

จากตารางที่ ๑๐ พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๗$

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ๑๑ ด้าน ได้แก่ เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น มี

ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๘๐$ เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๕๘$ เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๕๑$ เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระ หรือเป็นเจ้าของกิจการค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๓๐$ เพื่อนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๗$ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๒$ เพื่อนำความรู้ไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๘$ มีโอกาสประกอบอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูงขึ้น ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๕$ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้หลากหลาย ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๓๕$ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมีโอกาสที่จะเข้าทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๓๕$ เป็นบันไดในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๖๓$ และให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากมีอยู่ ๒ ด้าน ได้แก่ เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่น ได้มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๑๖$ มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระได้มากกว่าการเรียนในสายสามัญมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๑๑$

ตารางที่ ๑๑ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาจำแนกตามเพศ

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจ	เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t-test for Equality of Means		
					t	df	Sig
เข้าศึกษาระดับ อุดมศึกษา	ชาย	๕๗	๔.๓๐	๐.๖๑	-๐.๕๑	๓๐๐	๐.๖๐
	หญิง	๒๐๕	๔.๓๐	๐.๕๗			
ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	ชาย	๕๗	๓.๘๐	๐.๖๓	๐.๐๒	๓๐๐	๐.๙๘
	หญิง	๒๐๕	๓.๘๔	๐.๕๕			
ด้านการประกอบ อาชีพ	ชาย	๕๗	๔.๓๖	๐.๕๘	-๒.๒๗*	๓๐๐	๐.๐๒
	หญิง	๒๐๕	๔.๕๒	๐.๕๗			
โดยรวม	ชาย	๕๗	๔.๒๔	๐.๕๕	-๐.๑๐	๓๐๐	๐.๙๒
	หญิง	๒๐๕	๔.๒๔	๐.๕๔			

* ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๑๑ ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ ด้วยวิธี (Independent t-test) พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ ๐.๙๒ มีค่ามากกว่า ๐.๐๕ นั่นคือปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกันมีผลต่อแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่แตกต่างกันระดับความเชื่อมั่นที่ ๙๕ %

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อแรงจูงใจเข้าศึกษา ระดับอุดมศึกษาด้านการประกอบอาชีพ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ ตารางที่ ๑๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามผลการเรียน

ปัจจัยที่เป็น	ผลการเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	df	F	Sig
แรงจูงใจเข้าศึกษา ระดับอุดมศึกษา	ด้านเหตุผลส่วนตัว						
	คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐	๗	๔.๕๗	๐.๕๓	๔	๑.๕๗	๐.๐๕
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๐๐-๒.๔๕	๓๒	๔.๑๒	๐.๖๐			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๒.๕๕	๗๗	๔.๒๗	๐.๕๗			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๕	๑๒๕	๔.๔๐	๐.๕๕			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐	๖๑	๔.๓๖	๐.๕๔			
ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐	๗	๔.๑๔	๐.๓๗	๔	๒.๑๑	๐.๐๗
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๐๐-๒.๔๕	๓๒	๓.๗๑	๐.๖๘			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๒.๕๕	๗๗	๓.๕๓	๐.๖๓			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๕	๑๒๕	๓.๗๖	๐.๕๔			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐	๖๑	๓.๕๑	๐.๕๒			

ปัจจัยที่เป็น							
แรงจูงใจเข้าศึกษา	ผลการเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	df	F	Sig
ระดับอุดมศึกษา							
ด้านการประกอบอาชีพ	คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐	๗	๔.๔๒	๐.๕๓	๔	๖.๕๐*	๐.๐๐
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๐๐-๒.๔๙	๓๒	๔.๐๙	๐.๕๘			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๒.๙๙	๓๓	๔.๓๕	๐.๕๕			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๙	๑๒๕	๔.๕๙	๐.๕๘			
	โดยรวม	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐	๖๑	๔.๕๗	๐.๔๙		
	คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐	๗	๔.๔๓	๐.๕๓	๔	๓.๒๐*	๐.๐๑
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๐๐-๒.๔๙	๓๒	๓.๙๗	๐.๕๓			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๒.๙๙	๓๓	๔.๑๘	๐.๔๗			
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๙	๑๒๕	๔.๓๑	๐.๕๗			
	โดยรวม	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐	๖๑	๔.๓๐	๐.๕๒		

* ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๑๒ ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ กับด้านผลการเรียนด้วยวิธี (One way ANOVA) พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ ๐.๐๑ มีค่าน้อยกว่า ๐.๐๕ นั่นคือ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านผลการเรียนที่แตกต่างกันมีผลต่อแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๑๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา

ปัจจัยที่เป็น	สถานศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	df	F	Sig
แรงจูงใจเข้าศึกษา ระดับอุดมศึกษา	ด้านเหตุผลส่วนตัว						
	โรงเรียนคอนเมือง ทหารอากาศบำรุง	๑๐๕	๔.๓๔	๐.๖๑	๔	๐.๓๗	๐.๘๒
	โรงเรียนคอนเมือง จตุรจินดา	๕๗	๔.๓๕	๐.๕๘			
	โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์)	๗๕	๔.๓๖	๐.๕๘			
	โรงเรียนพระฤทัย คอนเมือง	๓๓	๔.๓๐	๐.๕๒			
	โรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ ศึกษา	๒๘	๔.๒๑	๐.๕๖			
ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	โรงเรียนคอนเมือง ทหารอากาศบำรุง	๑๐๕	๓.๘๓	๐.๕๓	๔	๒.๔๒*	๐.๐๔
	โรงเรียนคอนเมืองจา ตุรจินดา	๕๗	๓.๕๖	๐.๔๕			
	โรงเรียนสีกัน (วัฒนา นครอุปถัมภ์)	๗๕	๓.๘๕	๐.๖๔			
	โรงเรียนพระฤทัย คอนเมือง	๓๓	๓.๗๘	๐.๕๔			
	โรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ ศึกษา	๒๘	๓.๕๗	๐.๖๕			
ด้านการประกอบ อาชีพ	โรงเรียนคอนเมือง ทหารอากาศบำรุง	๑๐๕	๔.๕๑	๐.๕๗	๔	๐.๓๔	๐.๘๕
	โรงเรียนคอนเมืองจา ตุรจินดา	๕๗	๔.๔๕	๐.๕๐			
	โรงเรียนสีกัน (วัฒนา นครอุปถัมภ์)	๗๕	๔.๔๔	๐.๖๒			

ปัจจัยที่เป็น		N	$\bar{X}$	S.D.	df	F	Sig
แรงจูงใจเข้าศึกษา	สถานศึกษา						
ระดับอุดมศึกษา							
ด้านการประกอบอาชีพ	โรงเรียนพระหฤทัยคอนเมือง	๓๓	๔.๔๘	๐.๕๖			
	โรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ศึกษา	๒๘	๔.๓๕	๐.๖๘			
โดยรวม	โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง	๑๐๕	๔.๒๗	๐.๕๓	๔	๐.๕๕	๐.๔๓
	โรงเรียนคอนเมืองจาศูรินดา	๕๗	๔.๒๖	๐.๕๑			
	โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครที่อุปถัมภ์)	๗๕	๔.๒๘	๐.๕๘			
	โรงเรียนพระหฤทัยคอนเมือง	๓๓	๔.๑๘	๐.๕๒			
	โรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ศึกษา	๒๘	๔.๐๗	๐.๕๓			

จากตารางที่ ๑๓ ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา ด้วยวิธี (One way ANOVA) พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ ๐.๕๕ มีค่ามากกว่า ๐.๐๕ นั่นคือปัจจัยส่วนบุคคลด้านผลการเรียนที่แตกต่างกันมีผลต่อแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น ๕๕ %

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น มีค่า Sig. เท่ากับ ๐.๐๔ มีค่าน้อยกว่า ๐.๐๕ นั่นคือปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๑๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ปัจจัยที่เป็น แรงจูงใจเข้าศึกษา ระดับอุดมศึกษา	ระดับการศึกษาของ ผู้ปกครอง	N	$\bar{X}$	S.D.	df	F	Sig
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๕๒	๔.๓๖	๐.๖๐	๒	๑.๑๔	๐.๓๑
	ปริญญาตรี	๑๒๗	๔.๓๒	๐.๕๖			
	สูงกว่าปริญญาตรี	๒๓	๔.๑๗	๐.๕๗			
ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๕๒	๓.๘๐	๐.๕๖	๒	๑.๖๔	๐.๑๙
	ปริญญาตรี	๑๒๗	๓.๘๕	๐.๕๕			
	สูงกว่าปริญญาตรี	๒๓	๔.๐๔	๐.๖๓			
ด้านการประกอบ อาชีพ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๕๒	๔.๔๕	๐.๕๕	๒	๐.๖๓	๐.๕๒
	ปริญญาตรี	๑๒๗	๔.๔๖	๐.๕๖			
	สูงกว่าปริญญาตรี	๒๓	๔.๓๔	๐.๕๗			
โดยรวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๕๒	๔.๒๔	๐.๕๗	๒	๐.๐๒	๐.๙๗
	ปริญญาตรี	๑๒๗	๔.๒๔	๐.๕๑			
	สูงกว่าปริญญาตรี	๒๓	๔.๒๒	๐.๕๑			

* ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๑๔ ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ด้วยวิธี (One way ANOVA) พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ ๐.๙๕ มีค่ามากกว่า ๐.๐๕ นั่นคือปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ %

ตารางที่ ๑๕ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัยที่เป็น	อาชีพของผู้ปกครอง	N	$\bar{X}$	S.D.	df	F	Sig				
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๑๐๒	๔.๒๕	๐.๕๕	๒	๑.๐๒	๐.๓๘				
	ผู้ประกอบการ ส่วนตัว	๘๖	๔.๓๓	๐.๖๒							
	พนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจ เอกชน	๕๖	๔.๒๘	๐.๕๕							
	อื่น ๆ	๕๘	๔.๔๔	๐.๕๖							
	ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๑๐๒	๓.๘๒				๐.๖๑	๒	๐.๑๓	๐.๕๔
		ผู้ประกอบการ ส่วนตัว	๘๖	๓.๘๖				๐.๕๕			
พนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจ เอกชน		๕๖	๓.๘๓	๐.๖๐							
อื่น ๆ		๕๘	๓.๘๒	๐.๕๓							
ด้านการประกอบ อาชีพ		ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๑๐๒	๔.๓๕	๐.๕๕	๒	๒.๒๕	๐.๐๓			
		ผู้ประกอบการ ส่วนตัว	๘๖	๔.๕๐	๐.๖๔						
	พนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจ เอกชน	๕๖	๔.๕๓	๐.๕๓							
	อื่น ๆ	๕๘	๔.๕๖	๐.๔๕							
	โดยรวม	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๑๐๒	๔.๑๖	๐.๔๘				๒	๑.๕๓	๐.๑๑
		รัฐวิสาหกิจ									

ปัจจัยที่เป็น แรงจูงใจเข้าศึกษา ระดับอุดมศึกษา	สถานภาพทาง เศรษฐกิจ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	F	Sig
ด้านการสนับสนุน ของผู้อื่น	คนได้ระหว่าง ๒๕๐๐๑-๓๐๐๐๐บาท/ เดือน	๓๒	๔.๔๓	๐.๕๐			
	คนได้มากกว่า ๓๐๐๐๐ บาท/เดือน	๖๔	๔.๔๒	๐.๕๒			
	คนได้ต่ำกว่า ๕๐๐๐ บาท/เดือน	๘	๓.๘๓	๐.๖๔	๕	๐.๒๑	๐.๕๕
	คนได้ระหว่าง ๕๐๐๐- ๑๕๐๐๐บาท/เดือน	๑๐๘	๓.๘๓	๐.๕๕			
	คนได้ระหว่าง ๑๕๐๐๑-๒๐๐๐๐บาท/ เดือน	๕๔	๓.๙๐	๐.๓๐			
	คนได้ระหว่าง ๒๐๐๐๑-๒๕๐๐๐ บาท/เดือน	๓๖	๓.๘๓	๐.๖๐			
ด้านการประกอบ อาชีพ	คนได้ระหว่าง ๒๕๐๐๑-๓๐๐๐๐บาท/ เดือน	๓๒	๓.๓๘	๐.๔๕			
	คนได้มากกว่า ๓๐๐๐๐ บาท/เดือน	๖๔	๓.๘๔	๐.๕๔			
	คนได้ต่ำกว่า ๕๐๐๐ บาท/เดือน	๘	๓.๘๓	๐.๖๔	๕	๒.๑๑	๐.๐๖
	คนได้ระหว่าง ๕๐๐๐- ๑๕๐๐๐บาท/เดือน	๑๐๘	๔.๔๘	๐.๖๐			

ปัจจัยที่เป็น แรงจูงใจเข้าศึกษา ระดับอุดมศึกษา	สถานภาพทาง เศรษฐกิจ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	F	Sig
	คนได้ระหว่าง ๑๕๐๐๑-๒๐๐๐๐บาท/ เดือน	๕๔	๔.๔๐	๐.๕๖			
	คนได้ระหว่าง ๒๐๐๐๑-๒๕๐๐๐ บาท/เดือน	๓๖	๔.๕๐	๐.๕๖			
	คนได้ระหว่าง ๒๕๐๐๑-๓๐๐๐๐บาท/ เดือน	๓๒	๔.๕๐	๐.๕๖			
	คนได้มากกว่า ๓๐๐๐๐ บาท/เดือน	๖๔	๔.๕๔	๐.๕๓			
	คนได้ต่ำกว่า ๕๐๐๐ บาท/เดือน	๘	๔.๐๐	๐.๕๓	๕	๑.๐๕	๐.๓๘
	คนได้ระหว่าง ๕๐๐๐- ๑๕๐๐๐บาท/เดือน	๑๐๘	๔.๒๐	๐.๕๖			
	คนได้ระหว่าง ๑๕๐๐๑- ๒๐๐๐๐บาท/เดือน	๕๔	๔.๒๖	๐.๕๕			
โดยรวม	คนได้ระหว่าง ๒๐๐๐๑-๒๕๐๐๐ บาท/เดือน	๓๖	๔.๑๓	๐.๕๖			
	คนได้ระหว่าง ๒๕๐๐๑-๓๐๐๐๐บาท/ เดือน	๓๒	๔.๒๘	๐.๕๒			
	คนได้มากกว่า ๓๐๐๐๐ บาท/เดือน	๖๔	๔.๓๔	๐.๕๑			

จากตารางที่ ๑๖ ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ ด้วยวิธี (One way ANOVA) พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ ๐.๑๘ มีค่ามากกว่า ๐.๐๕ นั่นคือปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกัน มีผลต่อแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น ๕๕ %

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิเคราะห์

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษา “ศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ และปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนจากผู้อื่น และด้านการประกอบอาชีพ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าของโรงเรียนในเขตตอนเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ จำนวน ๕ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนสีกัน (วัดน่านันท์อุบลมิ่ง) โรงเรียนพระฤทธิชัยดอนเมืองและโรงเรียนบริบูรณ์ศิลปศึกษา จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖)

ประชากรทั้งจำนวน ๑,๒๒๕ คน มีขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 302 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ R.V.Krejcie และ D.W.Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม

สถิติที่ใช้การศึกษาวเคราะห์ แจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviations)

การทดสอบค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว One-way ANOVA

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ ทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต ๒ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๖๗.๕๐ และเพศชายร้อยละ ๓๒.๕๐ มีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๐๐-๓.๔๕ ร้อยละ ๔๑.๔๐ มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๒.๕๕ ร้อยละ ๒๕.๕๐ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐-๔.๐๐ ร้อยละ ๒๐.๒๐ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๐๐-๒.๔๕ ร้อยละ ๑๐.๖๐ และส่วนน้อย ที่คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐ ร้อยละ ๒.๓๐ ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุงร้อยละ ๓๖.๑๐ รองลงมาโรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) ร้อยละ ๒๔.๘๐ โรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา ร้อยละ ๑๘.๕๐ โรงเรียนพระหฤทัยคอนเมือง ร้อยละ ๑๐.๕๐ และโรงเรียนบริบูรณ์ศิลป์ศึกษา ร้อยละ ๕.๓๐ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๕๐.๓๐ รองลงมาปริญญาตรี ร้อยละ ๔๒.๑๐ และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๗.๖๐ อาชีพของผู้ปกครอง ส่วนมากเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๓๓.๘๐ รองลงมาผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ ๒๘.๕๐ อาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ ๑๕.๒๐ และอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจเอกชน ร้อยละ ๑๘.๕๐ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ส่วนมากมีรายได้รายได้ระหว่าง ๕,๐๐๐-๑๕,๐๐๐บาท/เดือน ร้อยละ ๓๕.๘๐ รองลงมารายได้มากกว่า ๓๐,๐๐๐บาท/เดือน ร้อยละ ๒๑.๒๐ มีรายได้ระหว่าง ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐บาท/เดือน ร้อยละ ๑๕.๒๐ รายได้ระหว่าง ๒๐,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท/เดือน ร้อยละ ๑๑.๕๐ มีรายได้ระหว่าง ๒๕,๐๐๑-๓๐,๐๐๐บาท/เดือน ร้อยละ ๑๐.๖๐ และมีรายได้ต่ำกว่า๕,๐๐๐บาท/เดือน ร้อยละ ๒.๖๐

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

๑. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว

พบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๓๓$

๒. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา กับปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

พบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้อื่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๓.๘๔$

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัย ด้านการสนับสนุนของผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ๒ ด้าน ได้แก่ บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุน ให้เรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๕๕$ ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๗$ และให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากมีอยู่ ๖ ด้าน ได้แก่ ญาติพี่น้องสนับสนุนให้เรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๑๑$ รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้ มาแล้วให้คำปรึกษาและแนะแนวทาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๓.๓๕$ อาจารย์ประจำชั้นแนะแนวทาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๓.๖๘$ อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนชี้แนะแนวทาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๓.๗๕$ ต้องการศึกษต่อตามเพื่อนหรือรายรู้จัก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๒.๘๕$

๓. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ

พบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษากับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๗$

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านการสนับสนุนของผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด 11 ด้าน ได้แก่ เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๘๐$ เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๕๘$ เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๕๓$ เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๓๐$ เพื่อนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๗$ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๒$ เพื่อนำความรู้ไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๘$ มีโอกาสประกอบอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูงขึ้น ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๔๕$ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้หลากหลาย ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๓๕$ สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาชีพมีโอกาสที่จะเข้าทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๓๕$ เป็นบันไดในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๖๓$ และให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากมีอยู่ ๒ ด้าน ได้แก่ เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๑๖$ มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระได้มากกว่าการเรียนในสายสามัญมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = ๔.๑๑$

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการวิจัยแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๑. แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ พบว่าแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านการประกอบอาชีพ รองลงมาเป็นด้านเหตุผลส่วนตัวและด้านการสนับสนุนจากผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมชัย เจนจตุรงค์ ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า “โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านการสนับสนุนของผู้อื่น

๒. เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามกับแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒ โดยรวมพบว่าไม่มีแรงจูงใจเข้าศึกษาต่อ ไม่แตกต่างกัน เพราะปัจจัยแต่ละด้านที่นำมาเป็นข้อคำถามนั้นเป็นหลักการโดยทั่วไป ในการที่บุคคลมีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังแนวคิดของ ดลฤดี สุวรรณศิริ ได้กล่าวถึง ตัวแปรในด้านทัศนคติของนักเรียนต่อการศึกษามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ได้แก่ ทัศนคติต่อคุณค่าของการศึกษา ทัศนคติต่อความมั่นคงและก้าวหน้า ทัศนคติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนต่อการตัดสินใจ ทัศนคติต่อเกียรติยศชื่อเสียง ทัศนคติต่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นสิ่งที่กำหนดเงื่อนไข หรือเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความคาดหวังและมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต เกิดความเพียรพยายามตั้งใจที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ตัวแปรในด้านการรับรู้ศักยภาพที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีการตั้งเป้าหมายในการศึกษาทำให้เกิดแรงบันดาลใจและพยายามหาวิธีที่จะไปถึงจุดหมาย มีความมุ่งมั่นพยายามเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในการศึกษา และผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะตระหนักถึงความสามารถของตนและพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาอย่างเต็มที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาในระดับสูงขึ้น

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียน หากรายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนการศึกษา รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายในการให้การช่วยเหลือ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนมากขึ้น

๒. การตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ดังนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำและประกอบอาชีพที่ไม่ต้องใช้ความรู้ในระดับสูงตระหนักเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาเพื่อชี้แนะและส่งเสริมให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

๓. สำหรับในเขตพื้นที่ที่นักเรียนหญิงมีโอกาสหรือมีการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่สูงมากนัก อันเนื่องมาจากบริบททางสังคมและความเชื่อทางศาสนา รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของการศึกษานำไปสู่ความเสมอภาคในด้านสิทธิเสรีภาพทางการศึกษาเพิ่มขึ้น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าไม่ปรากฏเหตุอะไรที่เป็นแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เป็นความรู้ใหม่ในการวิจัย

จากการศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้พบว่ามีเรื่องที่น่าสนใจอีกจำนวนมาก ขอเสนอแนะแก่ผู้ศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

๑. ศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๒. ศึกษาแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กระทรวงศึกษาธิการ. “การดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ”. กรุงเทพมหานคร : ครุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๕.

กันตยา เพิ่มผล. การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน = Efficiency development. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์, ๒๕๕๐.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม ๒ จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๔.

ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, ๒๕๒๒.

ปฐม นิคมานนท์. “จิตวิทยาทั่วไป”. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๑.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. “จิตวิทยาการศึกษา”. กรุงเทพมหานคร: สื่อเสริมกรุงเทพ, ๒๕๔๖.

ราชบัณฑิตยสถาน. “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒”. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนามมีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๒.

วุฒิชัย มูลศิลป์. “การปฏิรูปการศึกษาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๐.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ. “จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่”. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๔.

อารี พันธุ์มณี. “จิตวิทยามนุษย์เชิงธุรกิจ”. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์จำกัด, ๒๕๔๒.

เอนกกุล กรี่แสง. จิตวิทยาทั่วไป “General psychology”. พิษณุโลก : แผนกเอกสารและการพิมพ์โครงการตำราวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, ๒๕๑๕.

(๒) วิทยานิพนธ์ :

ชนิดา เพชรทองคำ. “การวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.

เปรมจิตร ศิริसानต์. “การศึกษาองค์ประกอบของแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง”. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒.

รังรอง สีทองดี. “แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๓.

ทองหล่อ นาคหอม. “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตวิชาเอกบริหารการศึกษา”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๓.

สมชัย เจนจตุรงค์. “แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๒.

สุนิตย์ จันทร์ตรี. “แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทระบบพิเศษ ของนิสิตศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม”. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔.

เอนกกุล กริแสง, จิตวิทยาทั่วไป “General psychology”, พิชญ์โลก : แผนกเอกสารและการพิมพ์
โครงการตำราวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก, ๒๕๑๕

อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ, สิ่งจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๕.

(๓) บทความในวารสาร :

คลฤดี สุวรรณศิริ "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ทั่วประเทศ" วารสารพัฒนาสังคม ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 เดือน ตุลาคม 2550.

ตีปนันท เกตุทัต. “การปฏิรูปการศึกษา : ครูผู้บริหารการศึกษาและโลกาภิวัตน์”. วารสาร
ข้าราชการครู, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑๖ (กุมภาพันธ์ – มีนาคม ๒๕๔๐).

วันวิสาข์ แก้วสมบุญ. บทความวิชาการ เรื่อง เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ.๒๕๕๐.

วิชัย ต้นศิริ. “แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์”. วารสารข้าราชการครู ปีที่ ๑๖
ฉบับที่ ๑๖ (กุมภาพันธ์ – มีนาคม ๒๕๔๐).

(๔) เอกสารอื่นๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์ :

นำมาจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน คอลัมภ์ศึกษาทัศน์ ฉบับวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑

๒. ภาษาอังกฤษ :

ทอส และ คาร์โรลล์. Tois and Carroll , **Dictionary of Management**, ๑๙๘๒.

Good, C. V., . **Dictionary of Education.**, New York : McGraw-Hill, ๑๙๗๓.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

เรื่อง แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2

สำหรับนักเรียนม. 6 จำนวน 5 โรงเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ แรงจูงใจเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 ทั้ง
3 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพซึ่งเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดย
จะเป็นคำถามปลายเปิด (Open end)

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับหาข้อมูลเพื่อทำการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น คำตอบของท่านผู้วิจัย
จะเสนอผลการวิเคราะห์โดยรวม จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านและหน้าที่การปฏิบัติงานของท่าน
แต่ประการใด ขอได้โปรดตอบคำถามทุกข้อตามสภาพที่เป็นจริง เพราะคำตอบของท่านมี
ความสำคัญยิ่งต่อการสรุปผลการวิจัย คำตอบที่ถูกต้องตรงตามความจริงจะทำให้ได้ข้อสรุปที่
คมชัดและเป็นประโยชน์ต่อปัจจัยที่เป็น แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 ต่อไป

ขอขอบพระคุณยิ่งที่ท่านได้ให้ความกรุณา เสียสละเวลาอันมีค่า ตอบแบบสอบถามเพื่อ
เป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้ทำการวิจัย

(นายมนตรา ธาชาชัยสินทวี)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (สำหรับนักเรียนชั้น ม.6)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน และหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ผลการเรียน

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.00-2.49
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-2.99 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.00-3.49
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.00 อื่นๆ.....

3. สถานศึกษา

โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา
 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) โรงเรียนพระหฤทัยคอนเมือง
 โรงเรียนบริบูรณ์ศิลปศึกษา

4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพของผู้ปกครอง

ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 พนักงาน/ลูกจ้างธุรกิจเอกชน อื่น ๆ

6. สภาพภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว

รายได้ต่ำกว่า 5000บาท/เดือน รายได้ระหว่าง 5000-15000บาท/เดือน
 รายได้ระหว่าง 15001-20000บาท/เดือน รายได้ระหว่าง 20001-25000 บาท/เดือน
 รายได้ระหว่าง 25001-30000บาท/เดือน รายได้มากกว่า 30000 บาท/เดือน

ตอนที่ 2 เกณฑ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็น แรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลาย เขตตอนเมือง กรุงเทพมหานคร

- ระดับ 5 หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษา
- ระดับ 4 หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญมากที่ทำให้ท่านเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษา
- ระดับ 3 หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญปานกลางที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษา
- ระดับ 2 หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญน้อยที่ทำให้ท่านเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษา
- ระดับ 1 หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญน้อยที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็น แรงจูงใจเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต ๒
ให้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงในแต่ละข้อเพียงช่องเดียว

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. ด้านเหตุผลส่วนตัว					
๑. ต้องการเพิ่มพูนความรู้และความสามารถของตนเองให้เพิ่ม มากขึ้น					
๒. เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา					
๓. เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น					
๔. เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่					
๕. ทำให้รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน					

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
๖. เพื่อเป็นการยกระดับของตนเองด้วยการเรียน					
๗. เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
๘. เพื่อจะได้การยอมรับจากผู้อื่น					
๙. ต้องการเป็นที่ยอมรับแก่บุคคลรอบข้าง และได้รับการยกย่องจากบุคคลในสังคม					
๑๐. เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งในด้านการงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นระบบ					
๑๑. มีความก้าวหน้าในอาชีพที่ดีกว่า					
๑๒. ต้องการยกระดับสถานภาพทางสังคมให้สูงขึ้น					
๑๓. สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล					
๑๔. ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถการเป็นผู้นำ					
๑๕. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น					
๒. ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น					
๑. บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้เรียน					
๒. ญาติพี่น้องสนับสนุนให้เรียน					
๓. รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้ มาแล้วให้คำปรึกษาและแนะแนวทาง					
๔. อาจารย์ประจำชั้นที่แนะแนวทาง					
๕. อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนที่แนะแนวทาง					
๖. ต้องการศึกษาต่อตามเพื่อนหรือคนรู้จัก					
๗. ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเอง					
๓. ด้านการประกอบอาชีพ					
๑. เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น					

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
๒. เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้					
๓. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้					
๔. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ					
๕. เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ					
๖. เพื่อนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ					
๗. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของคนที่มีอยู่ให้ดีขึ้น					
๘. เพื่อนำความรู้ไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม					
๙. มีโอกาสประกอบอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูงขึ้น					
๑๐. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้หลากหลาย					
๑๑. สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาชีพมีโอกาสที่จะเข้าทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน					
๑๒. มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระได้มากกว่าการเรียนในสายสามัญ					
๑๔. เป็นบันไดในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ					

๔. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

แบบสอบถาม

- VAR00007 ต้องการเพิ่มพูนความรู้และความสามารถของตนเองให้เพิ่มมากขึ้น
- VAR00008 เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา
- VAR00009 เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
- VAR00010 เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่
- VAR00011 ทำให้รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน
- VAR00012 เพื่อเป็นการยกระดับของตนเองด้วยการเรียน
- VAR00013 เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- VAR00014 เพื่อจะได้รับการยอมรับจากผู้อื่น
- VAR00015 ต้องการเป็นที่ยอมรับแก่บุคคลรอบข้าง และได้รับการยกย่องจากบุคคลในสังคม
- VAR00016 เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งในด้านการงานและการดำเนินชีวิต ได้อย่างเป็นระบบ
- VAR00017 มีความก้าวหน้าในอาชีพที่ดีกว่า
- VAR00018 ต้องการยกระดับสถานภาพทางสังคมให้สูงขึ้น
- VAR00019 สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล
- VAR00020 ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถการเป็นผู้นำ
- VAR00021 เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
- VAR00022 บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนให้เรียน
- VAR00023 ญาติพี่น้องสนับสนุนให้เรียน
- VAR00024 รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้ มาแล้วให้คำปรึกษา และแนะแนวทาง
- VAR00025 อาจารย์ประจำชั้นชี้แนะแนวทาง
- VAR00026 อาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียนชี้แนะแนวทาง
- VAR00027 ต้องการศึกษาคู่ตามเพื่อนหรือคนรู้จัก
- VAR00028 ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเอง
- VAR00029 เพื่อช่วยให้หางานทำได้ง่ายขึ้น
- VAR00030 เพื่อเป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้
- VAR00031 เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้
- VAR00032 เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ

VAR00033	เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ
VAR00034	เพื่อนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ
VAR00035	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนที่มีอยู่ให้ดีขึ้น
VAR00036	เพื่อนำความรู้ไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม
VAR00037	มีโอกาสประกอบอาชีพที่ทำให้มีรายได้สูงขึ้น
VAR00038	สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้หลากหลาย
VAR00039	สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาชีพมีโอกาสที่จะเข้าทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน
VAR00040	มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระได้มากกว่าการเรียนในสายสามัญ
VAR00041	เป็นบันไดในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00007	143.7241	239.9212	.5092	.9430
VAR00008	143.8966	236.3103	.6586	.9418
VAR00009	143.8621	235.1946	.6554	.9418
VAR00010	143.8621	238.0517	.5695	.9425
VAR00011	144.2414	237.6182	.5102	.9430
VAR00012	143.8621	238.3374	.5564	.9426
VAR00013	143.6552	241.5197	.5281	.9430
VAR00014	144.2414	236.2611	.4853	.9435
VAR00015	144.2414	234.0468	.6212	.9420
VAR00016	144.0690	237.9951	.5539	.9426

VAR00017	143.6552	240.3054	.5978	.9425
VAR00018	144.1379	240.4803	.4367	.9436
VAR00019	143.8621	237.9803	.5341	.9428
VAR00020	144.0345	236.9631	.5501	.9427
VAR00021	143.6897	239.3645	.5853	.9425
VAR00022	143.8621	233.4089	.7339	.9411
VAR00023	144.0000	237.0714	.5697	.9425
VAR00024	144.5862	240.8941	.2839	.9460
VAR00025	144.3448	238.0911	.5924	.9424
VAR00026	144.3448	236.0197	.6019	.9422
VAR00027	145.1034	244.2389	.1419	.9490
VAR00028	143.7931	246.8128	.1559	.9460
VAR00029	143.8966	233.6675	.6865	.9415
VAR00030	143.7241	235.9212	.6519	.9418
VAR00031	143.9655	232.1773	.7260	.9411
VAR00032	143.9310	234.2808	.7665	.9410
VAR00033	143.8621	239.3374	.5530	.9427
VAR00034	143.8276	235.7906	.7213	.9414
VAR00035	143.8621	239.5517	.5424	.9428
VAR00036	143.8276	234.2192	.6920	.9414
VAR00037	143.7241	237.3498	.6333	.9421
VAR00038	143.8966	232.8818	.7196	.9412
VAR00039	143.8276	238.2906	.6544	.9420
VAR00040	143.9655	232.7488	.7026	.9413
VAR00041	143.6552	238.6626	.6241	.9422

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 29.0

N of Items = 35

Alpha = .9442

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บันทึกออก

ส่วนงาน..... คณะครุศาสตร์ มจร. วัดศรีสุदारาม บางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทร./โทรสาร. ๐-๒๔๓๓-๖๕๘๘

ที่..... ศธ ๖๑๐๓.๓/๑๕๒ ..... วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินดา ศิริวรรณ

ด้วย นายมนตรี ธาดาชัยสินทวี ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แรงจูงใจการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ : MOTIVATION ENTRANCE OF THE HIGHSCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK EDUCATION AREA OFFICE 2." ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.วสิน	กาญจนวณิชกุล	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาสหัส	ฐิตสารโร	กรรมการ
๓. ผศ.บุญเลิศ	จิรภัทร์	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญป)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกออก

ส่วนงาน คณะครูศาสตร์ มจร. วัดศรีสุดาราม บางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทร./โทรสาร. ๐-๒๔๓๓-๖๕๘๘

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๑๕๒ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอยื่นเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ชวาล ศิริวัฒน์

ด้วย นายมนตรี ธาตราชัยดิษฐ์ ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แรงจูงใจการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ : MOTIVATION ENTRANCE OF THE HIGHSCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK EDUCATION AREA OFFICE 2.” ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.วสิน	กาญจนวณิชกุล	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาสหัส	ฐิตสารโร	กรรมการ
๓. ผศ.บุญเลิศ	จิรภัทร์	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกออก

ส่วนงาน คณะครุศาสตร์ มจร. วัดศรีสุคาราม บางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทร./โทรสาร. ๐-๒๕๓๓-๖๕๘๘

ที่ ศร ๖๑๐๓.๓/๑๕๒ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

ด้วย นายมนตรี ธาดาชัยสินทวี ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แรงจูงใจการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ : MOTIVATION ENTRANCE OF THE HIGHSCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK EDUCATION AREA OFFICE 2.” ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.วศิน	กาญจนวนิชย์กุล	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาสหัส	ฐิตสาโร	กรรมการ
๓. ผศ.บุญเลิศ	จิรภัทร์	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญป)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ง
หน่วยงานราชการที่ติดต่อ

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๐๕๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุทธาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. / Fax ๐-๒-๔๓๓๓-๖๕๕๘, ๐๘-๔๑๐๔-๔๒๗๓

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนายมนตรี ธาดาชัยสินทวี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แรงจูงใจ การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ MOTIVATION ENTRANCE OF THE HIGHSCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK EDUCATION AREA OFFICE 2.” โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ศศ.ดร.วศิน กาญจนวนิชย์กุล	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาสหัส ฐิตสาโร,ศศ.	กรรมการ
๓. ศศ.บุญเลิศ จีร์ภักดิ์	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้นายมนตรี ธาดาชัยสินทวี ได้เก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ นุญปุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๐๕๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุทธาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. / Fax ๐-๒-๔๓๓-๖๕๘๘, ๐๘-๔๑๐๔-๔๒๗๓

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนายมนตรี ธาดาชัยสินทวี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แรงจูงใจ การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ MOTIVATION ENTRANCE OF THE HIGHSCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK EDUCATION AREA OFFICE 2.” โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.วศิน กาญจนวณิชชกุล	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาสหัส ฐิตสารโร, ผศ.	กรรมการ
๓. ผศ.บุญเลิศ จีร์ภัทร์	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นายมนตรี ธาดาชัยสินทวี ได้เก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ บุญชู)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศบ ๖๑๐๓.๓/๐๕๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุดาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓-๖๕๘๘, ๐๘-๔๑๐๔-๕๒๗๓

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยคอนเือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนายมนตรี ธาดาชัยสินทวี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แรงจูงใจ การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต ๒ MOTIVATION ENTRANCE OF THE HIGHSCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK EDUCATION AREA OFFICE 2.” โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.วศิน กาญจนวนิชย์กุล	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาสหัส ฐิตสารโร, ผศ.	กรรมการ
๓. ผศ.บุญเลิศ จิรภัทร์	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้นายมนตรี ธาดาชัยสินทวี ได้เก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๐๕๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดศรีสุดาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓๓-๖๕๘๘, ๐๘๖-๔๑๐๔-๔๒๗๓

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนายมนตรี ธาดาชัยสินทวี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แรงงูงใจ การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ MOTIVATION ENTRANCE OF THE HIGHSCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK EDUCATION AREA OFFICE 2.” โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.วสิน กาญจนวนิชย์กุล	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาหัสส์ จิตสาโร, ผศ.	กรรมการ
๓. ผศ.บุญเลิศ จิรภัทร์	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้นายมนตรี ธาดาชัยสินทวี ได้เก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญบุญ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๐๕๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุदारม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. / Fax ๐-๒-๔๓๓๓-๖๕๘๘, ๐๘-๔๑๐๔-๔๒๗๓

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนายมนตรี ธาดาชัยสินทวี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แรงจูงใจ การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒ MOTIVATION ENTRANCE OF THE HIGHSCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK EDUCATION AREA OFFICE 2.” โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.วศิน กาญจนวณิชกุล	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาสหัส ฐิตสาโร, ผศ.	กรรมการ
๓. ผศ.บุญเลิศ จีรภัทร์	กรรมการ

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ให้นายมนตรี ธาดาชัยสินทวี ได้เก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์

ผู้อำนวยการ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายมนตรา ธาดาชัยสินทวี
วัน/เดือน/ปีเกิด	๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๘
สถานที่เกิด	จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่อยู่ปัจจุบัน	๑๒๐/๑๕๗ หมู่บ้านชั้นยกานต์ หมู่ ๖ ซอยวัชรพล ถนนรัตนโกสินทร์ แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๒๐
การศึกษา	- จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากโรงเรียน พาณิชย์การมิตรภาพ กรุงเทพมหานคร พ.ศ ๒๕๒๘ - จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โครงการการจัดการศึกษาสำหรับนัก บริหาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร พ.ศ ๒๕๕๐
ประวัติการทำงาน	- พ.ศ ๒๕๒๖ – ๒๕๓๖ เป็นนักร้อง, ผู้แสดงแบบโฆษณาและนักจัด รายการวิทยุ - พ.ศ ๒๕๔๒ – พ.ศ ๒๕๔๕ เป็นมัคคุเทศก์อิสระ - พ.ศ ๒๕๔๕ – ปัจจุบัน เป็น กรรมการบริหาร บริษัท เอส.เอ็ม. ฟลายอิง เอ็นเทอไพรส์ จำกัด และ ผู้ดำเนินรายการ โทรทัศน์